

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

(10-753) DOPİNG SORUNU ARAŞTIRMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

16 Aralık 2013 Pazartesi

(10-753) DOPİNG SORUNU ARAŞTIRMA KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

16 Aralık 2013 Pazartesi

---0---

K O N U

Sayfa

Türk sporunda yaşanan doping sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan komisyonda; Federasyon yetkililerinin federasyonların durumuyla ilgili sunum ve görüşleri

1:31

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:31

Tamer TAŞPINAR (Türkiye Halter Federasyonu Başkanı)		1:6, 6:7, 7, 8:12, 20, 27, 30:31
Fatih ŞAHİN	(Ankara)	3:6, 8, 9, 10:12, 28
Mehmet DOMAÇ	(İstanbul)	3:6, 8:9, 10, 12, 18, 20, 22:23, 29
Hamza DAĞ	(İzmir)	4, 9, 10, 15:16
Hamza YERLİKAYA (Türkiye Güreş Federasyonu Başkanı)		6, 11, 17:19, 21:22, 24, 25, 30
Mehmet Volkan CANALIOĞLU	(Trabzon)	6, 23:24
Mesut DEDEOĞLU	(Kahramanmaraş)	7, 15, 21
Niyazi KURT (Türkiye Vücut Geliştirme, Fitness ve Bilek Güreşi Federasyonu Başkanı)		11, 26:28, 29:30
Hasan ŞAŞ (Eski Millî Futbolcu, Antrenör)		12, 14, 16, 20, 24, 26
Metin Lütfi BAYDAR	(Aydın)	12:13, 14:15, 20:21, 24:25
Hakan ŞÜKÜR	(İstanbul)	13:14, 15, 16:17, 21
Erdal AKSÜNGER	(İzmir)	19, 28:30
Halil AKSOY	(Ağrı)	19:20, 21
Mehmet Hilal KAPLAN	(Kocaeli)	20

Açılma Saati: 11.10

Kapanma Saati: 13.57

16 Aralık 2013 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.10

BAŞKAN: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Adem TATLI (Giresun)

SÖZCÜ: Hakan ŞÜKÜR (İstanbul)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

_____0_____

BAŞKAN – Türk sporunda yaşanan doping sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis araştırması komisyonunun 4' üncü toplantısını açıyorum.

Bu toplantımızda sporda dopinge mücadele alanında federasyonların durumunu ele alacağız. Bu sebeple, Türkiye Güreş Federasyonu Başkanı Sayın Hamza Yerlikaya'yı, Türkiye Halter Federasyonu Başkanı Tamer Taşpınar'ı, Türkiye Vücut Geliştirme, Fitness ve Bilek Güreşi Federasyonu Başkanı Niyazi Kurt'un sunumlarını ve görüşlerini alacağız.

Halter Federasyonuyla başlayalım.

Tamer Bey, hoş geldiniz, sizi dinliyoruz.

Buyurun.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Hoş bulduk.

Sayın Başkanım, çok kıymetli vekillerimiz; teşekkür ederim.

Doping, maalesef son zamanlarda gündeme oturmuş, bizleri de bayağı sıkıntıya sokacak bir durum arz etmişti ama çalışmalar olumlu yönde hızla ilerliyor. Ben, önce dopinge ilgili bilgi vermek istiyorum. Doping nedir? Sportif performansı yapay olarak arttırmak için yasaklı maddelerin kullanılması, bu performansı göstermek için izlenen yol ve yöntemler idi. 2003'ten itibaren bu durum şu şekli aldı: Doping, artık sadece yasaklı maddelerin bulundurulması, yasaklı madde veya yöntemlerin kullanılması ya da kullanmaya teşebbüs edilmesi değil; sporcunun örnek vermeyi kabul etmemesi, örnek almak için gelen uzmanlara nerede olduğunu söylememesi veya bildirdiği adreste bir yıl içinde 3 kez bulunmaması, dolayısıyla da kendisinden numune alınmaması hâlinde sporcu doping yapmış sayılır. Bunlar da doping sebebi. Onun için, hiçbir boşluk bırakılmamış dopinge ilgili, hepsi kurallara bağlanmış. Peki, bu yasaklı maddeler nelerdir? Bunlar; uyarıcılar, hem narkotik hem ağrı kesici etkisi olan ilaçlar, testosteron takviyesi yapanlar, büyüme hormonu ve benzeri olarak sıralanabilir. Dopingin sporcu performansına etkisine örnek vermek gerekirse; anabolik steroidler, doğal erkeklik hormonu, testosteronun etkisini taklit ediyor, sporcunun kas kütlesini ve kas kuvvetini artırıyor, antrenmandan sonraki toparlanma dönemini kısaltıyor. Yani bir sporcu herhangi bir yarışmaya çıktığında halterci, güreşçi, tekvandocu, her neyse, bir maç tam performans yapabilir ama ikinci maça çıktığı zaman çok kısa sürede toparlanması gerekir. Bu, bazı sporcuda çok uzun sürüyor yani diyelim ki birinci, ikinci maçında gösterdiği üstün performansı üçüncü maça gösteremiyor. İşte, doping bunu da sağlıyor, hemen o ilk hâline dönebiliyor ve bu da doping.

Sporcunun doping yapıp yapmadığı nasıl anlaşılır? İdrar ve kan numuneleri alınıp test yapılarak tespit edilir doping. Sporcunun biyolojik pasaportuna bakılır, bu da son zamanda, biyolojik pasaport yaygınlaştı, biraz sonra bilgi vereceğim, nedir biyolojik pasaport. Her iki doping tespit yöntemini de "Dünya Anti-Doping Ajansı, WADA" dediğimiz kuruluş uyguluyor. Dopingin incelemesinde, numune alınmasından sonuçların bildirilmesine kadar her aşamada son derece net belirlenmiş bir prosedür söz konusu. Bu analizler WADA tarafından akredite edilmiş laboratuvarlarda gerçekleştiriliyor. Biliyorsunuz, bizim, Hacettepe vardı, bir talihsizlik yaşandı, kapatıldı fakat Bakanlığımız tarafından buraya çok modern aletler alındı, akreditesi kabul edildi, kısa zamanda hizmete girecek. Biz de doping numunelerimizi Köln'de ve Atina'da yaptırıyoruz ama eli kulağında, Hacettepede hizmete girecek.

Peki, biyolojik pasaport nedir? Sporculardan farklı zaman aralıklarında doku örnekleri alınır, böylece, o sporcunun biyolojik özelliklerine ilişkin bilgiler toplanır. Önceki alınan doku örnekleriyle son alınan örnekler karşılaştırılır, değişiklik varsa sporcu bu değişikliği rasyonel verilerle -yüksek rakımlı bölgelerde kamp yapmak gibi- kanıtlamıyorsa doping yapmış sayılır. Şimdi, burada alınan kan örneğinde bir sinüs eğrisi var, kan değerlerinin alt ve üst değerleri tespit ediliyor, anormal değişiklik gösterirse yani

insanoğlunun kan değerlerinin gösteremeyeceği bir değer gösterirse, böyle bir şey sergilenirse bu kesinlikle doping kabul ediliyor. Yani bir insanın kan değerlerinde sinüs eğrisi; bir üst sınır tespit ediyorlar, bir alt sınır tespit ediyorlar ve diyorlar ki: “Bunun altına ve üstüne çıkması mümkün değildir, böyle bir şey olamaz.” Son zamanda yaygınlaşan sistem bu, biyolojik pasaport ve bundan asla kaçamıyor sporcu.

Son yıllarda neden çok dopingle karşılaştık ve basında çok yer aldı bu? Şimdi, biz olimpiyatlara taliptik ve WADA'yla bir protokol imzalamıştık. Bu protokol gereği, bizim dopingin üzerine gitmemiz gerekiyordu. Biraz sonra rakamlarla yıl yıl onu da göreceğiz. İşte, kamuoyunda dopingin arttığına ilişkin yanlış bir kanaat var, bize göre böyle. Tam tersi, artık dopingle mücadele edildiği için sporcular yakalanıyor ve üzerine gidiliyor, yoksa yakalanmazlardı. Şimdi, yurt dışında yakalanması; iki, dört, sekiz yıl ceza alabiliyordu sporcu ve dünyaya rezil oluyorduk. Biz Türkiye’de bu numune alınımını çoğaltmak suretiyle, doping yapan sporcuları yakalamak suretiyle uluslararası arenada kendimizi temizledik, orada çok başarılı olduk, burada müsaade etmedik, numune sayılarını arttırdık, biraz sonra o sayıları göreceğiz, burada yakalamak en güzeli, bunun da cezası iki yıl, yurt dışında yakalandığınız zaman hiçbir yarışa katılamıyorsunuz. Eğer sporcu yurt içinde yakalandığında eğer antrenörünün bunun üzerinde etkisi varsa, bu yönde de bir başvurusu olursa cezası iki yıldan altı aya indirilebiliyor hatta Komisyon cezasını da kaldırabiliyor fakat bu iki yıllık, bugüne kadar iki yıllık uygulanan ceza WADA tarafından dört yıla çıkartıldı. Bundan böyle duyacağımız şey sporcuların dört yıl ceza alması olacak.

Sporcular neden doping yapar? Çok ilginç. Kamuoyundaki kanaati söylüyoruz, kanaat şöyle: Kazanmanın getirdiği şöhret. Sporcu bunu çok önemsiyor. Diğer biri de kaybetmenin getirdiği sıradanlık duygusu, tam zıttı. Diğer bir konu, ödüllerin yüksek oluşunun dopingi teşvik ettiği düşünülüyor. Biz bu üçünü de çok önemsiyoruz. Kamuoyundan aldığımız tepkiler de bu yönde. Şimdi, bununla ilgili bir örnek vermek istiyorum. Amerika’da yapılan bir araştırma var, Sydney 2000 Olimpiyat Oyunları öncesinde Amerika Birleşik Devletleri’ni temsil edecek sporculara bir anket uygulanır. Anketin amacı, çoğu yarışacağı branşta madalya adayı sporcular hakkında psikolojik veriler elde edebilmektir. Sorulardan biri şöyleydi: “Diyelim ki, size bir ilaç vereceğiz ve performansınız inanılmaz ölçüde artacak. Bu ilaç sayesinde olimpiyat şampiyonluğunuz garanti olacak. Ancak yarıştan sonra, en fazla bir yıl içerisinde öleceksiniz. Bu ilacı kullanmayı kabul eder misiniz?” Çok ilginç. Sonuç, ABD’li sporcuların yarısı yani yüzde 50’si kendilerini şampiyon yapacak maddeyi almaya ve bir yıl gibi kısa bir zaman dilimi içinde bu dünyadan gider olmaya “Evet.” demişlerdir. İşte, hani demiştik ya, şöhret olmanın verdiği şey ve kaybetmenin verdiği o duygu, sıradanlık. Onun için, Türkiye’de yapılan birçok şeyde sporcu bile bile, bire bir konuşmalarımızda, özel diyaloglarımızda, iç âlemimizi, iç dünyasını şöyle bir deştığımızda buna benzer pozisyonlar görüyoruz.

Doping sorumlusu kimdir? Tabii ki, fiili işleyen, en başta sporcu. Kesinlikle, sporcunun rolü burada birinci derecede. İkinci, antrenörler. Ben halterle ilgili yaptığım araştırmada ve sporun tabii, bütün birçok federasyonlardan da sorumlu olmamız gibi bir vazifemiz var; sürekli hem arkadaşlığımız uzun yıllardır onlarla beraber olmamızın, hem sporcu, antrenör, federasyon başkanlarıyla birlikte olmamızın verdiği bir birikim. Hepsinde aşağı yukarı aynı şey; antrenörün haberi olmadan doping alınmaz. Kendilerine yönelttiğim bir soru vardı: Peki, sporcu cahillik etti, doping aldı, e, antrenör sonradan bunu fark eder mi? Kesinlikle fark eder cevabı aldım. Ben biliyorum cevapları da çünkü on yıl kadar da ben antrenörlük yaptım, millî takım antrenörlüğü. Antrenörlerden gelen cevap şuydu: Tabii ki haberimiz olur. “Peki, nasıl haberiniz olur?” diye sorduğumda da -halter için söylüyorum, güreş için de Hamza Bey daha iyi bilir, o da aynı şey- diyor ki: “Yürüyüşünden anlarız, ağırlık kaldırmamasından, kendine olan özgüveninden; hemen kaldırdığı ağırlık fark eder, fiziki değişim de olur, kızların sesi değişiyor, erkeklerin tavırları değişiyor, vesaire.” Netice itibarıyla antrenörler kesinlikle sporcunun doping aldığını fark eder.

Diğer bir konu “göz yuman idareciler” dedik, bunu açmak lazım biraz. Bu, federasyon başkanı, yönetim, Spor Genel Müdürlüğü, herkes dâhil bunun hangi katmanları var ise tamamı bu konuda duyarlı olmalı.

E, peki, Halter Federasyonu olarak biz kendimizi biraz olsun başarılı olduk kabul ediyoruz çünkü kamuoyundan aldığımız tepkiler de bu doğrultuda. Halterde doping çok fazlaydı biliyorsunuz, İsrail’de 21 sporcumuzda doping çıktı ve ondan sonra eski başkan istifa etti, biz seçimle yerine geldik, böyle bir kaos yaşadı halter. Peki, ne yaptık da yüzde 95’in üzerinde dopingle mücadele konusunda başarılı olduk? Şöyle sıralayabiliriz bunları: Her yaptığımız Türkiye şampiyonasında, yıldız, genç ve 20 yaş altı Türkiye şampiyonaları yılda 2’şer kez yapılır, bunların tamamında numune aldırıldı. Bu, bir kere müthiş bir gözdağı oldu. Diğerleri aşırı performans gösteren sporcularımızdan numune alındı. Yıl boyunca düzenlenen millî takım kampları vardı; bu saydığım gruplarla yıl içerisinde sürekli biz kamp yaparız, sporcuların yüksek performans sergilemeleri, yarışmalara daha iyi hazırlanmaları için kamplar yaparız. Bu kamplardan da kişiyi ayırt etmeden sürekli numune aldık. Bir: Türkiye şampiyonası öncesi. İki: Kamplar süresinde ve göz açtırmadık. Ayrıca, yıl

boyunca düzenlenen millî takım kamplarında sporculardan numune alarak sporcuların doping yapmasına müsaade edilmemiştir. Her Türkiye şampiyonlarında antrenörlerle bir araya gelerek dopinge nasıl mücadele edeceğimizi görüştük ve üniversiteden profesörler, bu konuyla ilgili uzmanlar getirmek suretiyle sürekli her bulduğumuz fırsatta... Neydi bu fırsatlar? Nasıl ki Türkiye şampiyonaları öncesi doping numunesi aldırıldık, yine o Türkiye şampiyonalarında bu hocalarla birlikte antrenörlerle seminerler düzenledik. Ayrıca, yaptığımız millî takım kamplarında da seminerler düzenledik, âdeta bunların uzun yıllar alışkanlık hâline getirdikleri doping almalarını beyninden, gönlünden silmeliydik; beyin yıkama yaptık burada. Kabullenmek çok zor; 14 yaşından itibaren herkes doping alıyor, bunu alışmışlar, aspirin gibi alıyorlar. Çok acıdır ki bir tanesinden şöyle bir söz duymuştum: "Evet, ben alıyorum, tabutuma da çakılan bir çivi olduğunu da biliyorum." demişti, böyle cesurca bunu da söylüyorlar. Ayrıca, bölgesel toplantılar yaparak antrenörlerle uzmanlar tarafından dopinge ilgili bilgilendirme yaptık. Mesela, Ankaralı tüm antrenörleri topladık, üniversiteden hocaları da getirdik, e, kendimiz de oldukça fazla bu işlerle muhatap olunca bayağı bir bilgi, birikim oldu. Sürekli her fırsatta antrenörlerin gelişimini sağlamak, dopingi bırakmaları gerektiği, Başbakanımız dâhil, Bakanımız dâhil "dopinge sıfır tolerans" ilkesinden de hareketle -bu konuda biliyorsunuz, hele son zamanda Mecliste dopinge ilgili yapılan görüşmeler, yapılan açıklamalar neticesinde- asla taviz veremeyeceğimizi, vermeyeceğimizi bu konuda alınan tedbirleri artarak devam ettireceğimizi söyledik. Bunun çok etkin olduğu kanaatindeyim ve her fırsatta da doping numunesi aldırılmaz, bunlara büyük bir gözdağı oldu camiaya.

Ayrıca, şöyle bir şey yaptık: 29 Kasım-1 Aralık tarihlerinde de -bu çok önemli-Antalya'da bir toplantı yaptık. Bu toplantıya antrenörler, halter il temsilcileri ve kulüp başkan veya yöneticilerini davet ettik. Burada Hacettepe'den, çeşitli üniversitelerden hocalar geldiler. Halterin gelişmesi için, tabana yayılması için özellikle dopinge mücadele edilebilmesi için neler yapılması gerektiği konusunda çok önemli toplantı yaptık. Ancak, kulüp başkan ve temsilcilerini buraya neden davet ettik? Bir ayak eksik kalıyordu, o ayak da şuydu: Biz federasyon olarak tüm velilerle toplantı yapma imkânı, fırsatı bulamıyorduk, bulmamız da çok güçtü ama kulüp başkanlarını davet etmek suretiyle onlar kulüplerine, illerine döndükleri zaman sporcu velileriyle toplantı yapsınlar, bu dopingin ne kadar kötü bir şey olduğunu, böbreği, karaciğeri mahvettiğini, kalbe zarar verdiğini, hatta beyinde ödem oluşturduğu konusunu ve devletin de asla bu konuda taviz vermeyeceğini velilere de anlatsınlar. "Evet, ödül almak güzel bir şey, başarılı olmak, şampiyon olmak çok güzel bir duygu ama kesinlikle de sporcuların, o velilerin evlatlarının veya kız çocuklarının sağlıklarını da koruması gerektiği hususunda onlara bilgi aktarsınlar." diye bu seminere kulüp temsilcilerini de davet etmiştik, bunun da büyük etkisi olacağı kanaatindeyiz. Basında da böyle bir yer aldı. Dopingi aileler önleyecek yani aileleri de bilgilendirmek gerektiği hususunda bir fikrimiz olmuştu, başarılı da oldu bu konu.

Bir de 18 federasyonun, alınan numune sayıları burada. Tek tek federasyonlar var ama ben yekûn bilgiyi vereyim. Bir geri gelelim.

Şimdi, işte atletizm, halter, güreş, yüzme bütün federasyonların var, görebiliriz bunu. Gördükten sonra ben toplamı bahsedeyim. Toplamı da, 18 federasyonun, 2001 yılı içerisinde 381 numune alınmış, 2012 yılında 447 numune alınmış, 2013 yılında da 1.127. Bu neyi gösteriyor? Az evvel dedik ya "Biz dopinge mücadele etmek için fazla numune aldık, kararlılığımızı ortaya koyduk." İşte, bu rakam da onu gösteriyor. 2011; 381 numune, 2012; 447 yani bu yıl 1.227 numune aldık. Bu tablo da onu gösteriyor. "Yani bu kadar sporcunun yakalanmasına artık göz yumulmuyor, göz yummuyoruz, yummayacağız, aynı zamanda sağlığını koruyacağız." dedik sporculara.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Kaç performanstan?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Bu, federasyonların "TADA" dediğimiz Millî Olimpiyat Komitesi'ne -WADA'yla yapılan anlaşma öyle- Hacettepe'yle çalışıyoruz, onların 1.127 tamamı, hepsi performans sporcusu.

Öyle değil. Bu şöyle: Yarışmalardan önce alınan numuneler eğer yarışmada kalkarsa uluslararası federasyon onu, WADA yakalayacak, rezil olacağız dünyaya. "Onlar yakalamasınlar." diye siz daha burada geçit vermedik. Yarış öncesi veya yarış esnasında alınan bunlar, yurt içinde alınan numuneler bunlar.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Öncesi, sonrası ne kadar?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Tamer, soru şu: "Sen tüm Türkiye şampiyonası boyunca, olimpiyatlara hazırlık boyunca ne kadar müsabaka yapıyorsun, kaç sporcun katılıyor buraya, kadın-erkek ve bunlardan aldığın örnek midir bu?" diye soruyorlar. Sporcunun sayısını soruyor.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Evet, anladım. Atıyorum, 10 bin sporcudan 1.127 mi aldık?

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Ne kadarı denetleyebildiniz?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, bunun hesabını yapmadık ama halter için şöyle bir örnek vereyim: Halterde ortalama Türkiye şampiyonasına 250 sporcu katılıyor, bu bazen 270, bazen 230 oluyor; 60 veya 70 kişiden numune alıyoruz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Fotoğrafı göremiyoruz ama ne kadarını, 1.127 neye tekabül ediyor?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Onun bir hesabını yapmamız lazım.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Ne zaman yaparsınız?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Bu, genel müdürlükten aldığım bir rakamdı, genel bir rakamdı. Tüm bu branşların, tamamının.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Biz kendi branşınızı soruyoruz.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Yani yorar ama yapabiliriz bunu.

BAŞKAN - Bir saniye Başkan, bir önceki “slayt” a döner misin. O slaytta halterde kaç tane aldığınızı gösteriyor. Halterden kaç tane almışsınız?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – 539.

BAŞKAN – 539 numune almışsınız toplamda, doğru mu?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Doğru.

BAŞKAN – Bize halteri anlat, Halter Federasyonu ne aldı?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, biz 2011 yılında 365, 2012’de 221, 2013’te 313. Fakat 365 alındığı dönem skandallar daha çok olmuş. Biz 313 numune aldığımız dönemde başarılı olduk. Neden? Hiçbir boşluk vermedik ve bunun hileleri var -Hamza Bey bilir- birbiri yerine idrar veren var, bilmem ne veren var, bir sürü bir sürü kaçak yolları var, biz bu konuda hiç taviz vermedik. Bu 313 rakamıyla yüzde 100 önüne geçtik diyemiyoruz çünkü münferit olaylar olabilir, arada bir cahillik edenler olabilir ama yüzde 95’in üzerinde başarılı olduk. Peki, bu 313 kişiden numune aldık ama -sorunuz- bu, kaç sporcu içerisinde 313? Bir tek şu örneği verebilirim, tamamını hesaplamamız lazım: Ortalama 250 sporcunun katıldığı bir yarışmadan 60-70 kişiden numune alabiliriz. Tamamından alamıyorsunuz, çok büyük de para tutuyor bu, müthiş bütçe.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Biz sadece fotoğrafı görmeye çalışıyoruz yani. Ne kadarı denetlenebiliyor? Bir de aldığınız sporcunun ne kadar zaman dilimlik performansını denetleyebiliyorsunuz, o da önemli.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şöyle: Yıl içerisinde en az bir veya iki Türkiye şampiyonasına katılıyor, burada da ilk üçe girenden.... Dünyada da usul böyle. Çünkü onlar ülkeyi temsil edecekleri için onlardan almak mecburiyetindeyiz. Ayrıca bu sporcular sürekli kampa olduğu için hiç habersiz, onların beklemediği bir anda kamlardan da numune alıyoruz. Dolayısıyla, bir performans sporcusundan, ülkemizi yurt dışında temsil etme yeteneğine sahip sporcudan en az üç veya dört kez numune alınıyor. Ona hiç fırsat vermiyoruz. Hatta şöyle bir şey yaşadık halterde: Akdeniz Oyunları’nı çok önemsiyorduk. Tarihi boyunca biz Akdeniz Oyunlarında 4’üncülüğten yukarı çıkamamışız ama çok sıkı denetim yapıldı, Bakanımızın başkanlığında bütün federasyonlar denetlendi, teknik heyetleriyle görüşmeler, şu bu yapıldı vesaire, 26 tane daha fazla madalya almak suretiyle tarihinde ilk kez Akdeniz Oyunları’nın 2’ncisi olduk. Ama böylesine önemseydiğimiz, ülke olarak, Mersinde de yapılıyor olmasından dolayı antrenmanları çok sıkı tutmuştuk, doping numunelerini alma hususunda da çok titizdik. Maalesef halterde Akdeniz Oyunları’na gitmeden bir hafta ve üç gün evvel bayan takımında 7, erkek takımında da 8 sporcumuz dopingli çıktı, gazetelerde boy boy skandallar vardı ama biz geçmişten ibret alarak bir şey yapmıştık, o da şuydu: 7 kişi bayan, 8 kişi erkek takımıydı, biz 20’şer kişi kampa aldık, 20’şer kişi. Neden? Ne olur ne olmaz, eğer bir aksilik olursa diğer takımı devreye sokalım diye ve gerçekten bu konuda da başarılı olduk. 2’nci takımımız Mersin’de 6 altın, 7 gümüş, 2 tane bronz aldı, yani mahcup olmadık orada. Devam edelim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sevinelim mi, üzülelim mi?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Yani, şimdi, maalesef ama gerçek bu, bulduğumuz tablo buydu.

Müsaade ederseniz şöyle bir şey söyleyeyim: Maalesef, WADA da bu konuda çok samimi değil. Bazı uluslararası şeyleri de bilmek lazım. Şimdi, dünyanın bütün ülkelerinde müthiş derecede dopingler çıkıyor, gazetelerde tek haber göremiyorsunuz, haber yok; biz de kıyametler kopuyor.

Diğer bir konu, uluslararası büyük spor firmaları WADA’nın sponsoru. Bu bir soru işareti. Ve sporcularda, bilhassa haltercilerde -güreşte de aşağı yukarı aynı- şöyle bir durum var: “Bu halter dopingsiz olmaz.” deniyor ve büyük paralar döndüğü

söyleniyor. Ve bunu, Moskova'da katıldığımız dünya federasyon başkanlığı seçiminde hemen hemen bütün ülke başkanları aynı şeyi söylüyor, "Burada bu dönüyor." diyor ve en büyük parayı döndüren ülkeler de hangileri? Kazakistan, Azerbaycan gibi ülkeler. Hatta boksta 2 milyon dolar vermişler -gazetelere yansıdı bu- sadece boks için diğerleri hariç. Bunlar dönüyor ve bizim sporcular da diyor ki: "Ya biz kobay mıyız? Bunu parayla hallediyorlar, bu işi böyle yapıyorlar. Biz saf saf, temiz, hormonsuz şeye katılacağız." Beyinlerinin altında hep bu var. Bunu silmeye çalıştık. Fakat şimdi şöyle umutvarız: Bir sürü, kendilerine göre WADA'nın çok sıkı tedbirler almasına rağmen, maalesef bunlar oluyor. Söylediğimi doğrulayıcı da isimle bir örnek vereyim. Yapılan araştırmalarda, doping numunelerinde yakalanmamasına rağmen Fransız bisikletçi 5 kez olimpiyat şampiyonu olan Armstrong kendi itiraf etti de yakalandı. Bu geçmişti. Ne kadar Usain Bolt gibi, Michael Phelps gibi -yüzücü, 3 sefer olimpiyat şampiyonu olmuş, bilmem ne yapmış- Carl Lewis'te, hepsinde bunlar çıktı. Yani, bir yandan da -bu şahsi kanaatimdir ama bunu benimle, şahsi kanaatimi paylaşan çok spor adamı var- olimpiyatları gündemden düşürmemek için, dünyanın en büyük organizasyonu oluşu ve o seyirci kapasitesini kaybetmemesi için bir sürü reyting firmaları bu konuda çalışıyorlar. Birtakım sporculara yol veriliyor demek ki. Fakat dopinge aşırı derecede de karşı ülkeler var, kanun çıkarmış ülkeler var, mücadele ediyorlar. Bunlardan bir tanesi Almanya'ydı. Şu anda da IOC yani Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Thomas Bach Alman ve verdiği demece bakın: "Dopingle terör gibi savaşıyoruz." diyor Thomas Bach. Ben bundan şahsen çok umutluyum. Yani, tavşana kaç, taziye tut daha önce oluyor idi ama şimdi Thomas Bach'ın bu demecini ben çok önemsiyorum. İnşallah, natürel olsun, yani herkes doğal gücüyle çıksın, yarışsın, madalyalarını öyle alsın. Bizim sporculara, bu sıkı denetimlerin yanı sıra hiç affetmememiz, anında da cezayı da basmamız da büyük etki oldu. Maalesef üzülerek söylüyoruz, 33 kişiye iki yıl boyunca müsabakalardan men cezası verdik. Hiç taviz vermeyeceğimizin göstergesiydi bunlar da, bunların da etkili olduğu kanaatindeyim. Bunları da okumaya gerek yok. Bir yıl içerisinde 47 halterci bizden yurt içinde bu aldığımız numunelerden yakalandı, dopingli çıktı ve yakalandı. İki yıl boyunca müsabakalardan men cezası verdik.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Haltercilere mi verdiniz?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Haltercilere efendim, sadece ben halteri anlatıyorum ama arada genel bilgiler de vermiş oldum.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Antrenörler, kulüp yöneticileri falan yok mu?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Sadece şeylere verdik -kulüp yöneticilerine ceza yok, antrenörlere var ama- biz sadece sporculara ceza verdik.

Bir de doping ile savaşta "Uluslararası takdir." demiş biraz abartmış ama sonrasını söyleyeyim ben, neden böyle bir başlık atıldı. En son Polonya'da yapılan dünya şampiyonasında dünya federasyon başkanı bir açıklama yaptı. Bizim 21 sporcumuz WADA'dan ceza almıştı. 1 sporcumuz burada var; 69 sporcu içerisinde 1 sporcu. Kazakistan 13, Ermenistan 7, Özbekistan 6, Ukrayna, Romanya, 5, 4 diye gidiyor, Türkiye 1. Bu da Türkiye'nin, daha doğrusu Türkiye Halter Federasyonunun dopinge mücadele konusunda başarılı olduğu gösteren...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Fransa yok, Almanya yok, Amerika yok ceza alan diyorum.

BAŞKAN – Amerika var 13'üncü sırada, Rusya var 15'inci sırada. Buradan görebiliyorum.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Ama şampiyonaya katılan tüm sporculardan mı alındı, dereceye girenlerden mi?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Dereceye girenlerden. Dünya federasyonu öyle yapıyor ama kural öyle.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Kaç sporcumuz dereceye girdi yani kaç teste tabi oldu da 1 tane çıktı? 1 tane çıktı ya, kaç sporcu denetlendi de 1 tane çıktı.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, bizim 80 küsur sporcumuz madalya aldı, 1'inde çıktı.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Nerede?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Uluslararası yarışlarda.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ha, uluslararası, olimpiyat zannediyoruz biz de.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Burada değerlendirmeye tabi olan 80 kişi...

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Evet, 1 kişi.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Girişiyor ama siz bu istatistiği tutarken hep eksik tutmuşsunuz. Neye göre değerlendiriliyor?

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Şimdi, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Fatih Bey.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Rakamlar bize çok fazla şeyi ifade etmiyor. Ne kadarın içinde o rakam var, o bize bir anlam ifade ediyor. Onun için ben sürekli soruyorum, yani rakamlar nispi olarak neyi ifade ediyor, o çok önemli.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – O zaman, ben halter olarak şöyle söyleyeyim: Biz 6 tane Türkiye şampiyonası öncesi esnasında numune aldık, 6 tane Türkiye şampiyonasına katılan sporcu sayısını şu anda da hesaplayabilirim, 6 çarpı 250 ama net rakamı verebilirim size. Ama böyle olacaktır, 6 çarpı 250 içerisinde bu kadar sporcu, 40 sporcu yakalandı.

BAŞKAN – Evet, siz net rakamları verin arkadaşlarımıza. Özellikle, halter önemli bir örnek, bu işin içerisinde... Sizin ifade ettiğinize göre 2013'te yapılan mücadeleyi yüzde 95 oranında başarılı olarak değerlendiriyorsunuz. Dolayısıyla, bu mücadelede ne kadar sporcu içerisinde, kaç tanesinden numune aldınız, bunları daha detaylı bir şekilde vererseniz, şampiyona, şampiyona, mesela, "2 tane büyükler Türkiye şampiyonası, gençler şampiyonası, ümitler şampiyonası, kamplarda şu kadar aldık, şurada şöyle..." Biraz detaylı vererseniz... Çünkü halter bu işte hem kötü şöhretiyle...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Halter bu işin başı.

BAŞKAN – ...hem de sizin Başkanlığınızda 2013'teki yürüttüğünüz çalışmalarla iyiye doğru gidiyor, dolayısıyla bunu karşılaştırma imkânı olur, böyle detaylı bir şey vererseniz, iletirseniz bizim Komisyonumuza daha faydalı olur.

Evet, Başkan, sunum bitti mi, devam ediyor musun?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Benim bitti.

Hesapladım, 1.500 sporcu üzerinde yapmışız ama detaylı, dediğiniz gibi yaparız, sunarız.

BAŞKAN – Tamam, detaylı verelim, şampiyona şampiyona detaylı verelim.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Komisyon üyelerimiz soru sormak için sizi söz istemeye...

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Başkanım biz de bu konuda federasyonların brifingini verelim, peşinden...

BAŞKAN – Hepsini beraber mi...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O zaman tavsar o, yani herkes kendi işini...

BAŞKAN – Spesifik, spesifik...

Volkan Bey, ilk sözü siz istediniz, buyurun.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İyi günler diliyorum.

Öncelikle, Türkiye Halter Federasyonu Başkanımız Sayın Tamer Taşpınar'a teşekkür ediyoruz verdiği bilgilerden dolayı ve yaptığı çalışmalardan dolayı, kendisine başarılar diliyoruz.

Benim merak ettiğim bir konu var, biraz önce Başkanımız söyledi ama ben bunu söylemek istiyorum: Akdeniz Oyunları'nda doping yaptıkları ortaya çıkan ve kadrodan çıkarılan Halter Millî Takımının sporcuları Muammer Şahin, Sedat Artuç, Samet Keleş, Mete Binay, Gökhan Kılıç, Mehmet Başol, Hürşit Atak ve Gülbeyi Akti'nin şu andaki durumları nedir? Ceza aldıkları söylendi ama bunlar spora devam ediyorlar mı? Bu tip dopingli çıkan sporcularımızın tekrar müsabakalara başlama şansları var mıdır? Bu sporcularımızın yeniden millî takıma katılma şansları nedir? Saydıklarım dışında toplam 47 olduğunu da söylemişsiniz, ben ilk etapta bunları belirttim.

Bir ikinci sorum da: Federasyonca paneller yaptığınızı anlattınız ancak eğitim çalışmaları devam ediyor mu, yapılıyor mu? Yapılıyorsa hedef kitleniz nedir? Eğitim çalışmalarınızı hangi periyodik aralıklar yapıyorsunuz.

Teşekkür ederim.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Efendim, halter çok sporcusu olan, çok tabana yayılmış bir branş değil. Maalesef, 1.450 lisanslı sporcusu var ve 38 ilde yapılıyor idi 9 Martta göreve geldiğimde. Şu anda 15 ili buna ilave ettik, bu bir rekor, çok büyük bir sayı bu. Çokça tesisimiz yapılıyor ve halter maalesef, o mazisindeki başarıya rağmen, yıldız bir branş olmasına rağmen, merdiven altlarında, affedersiniz, tuvalet yanlarında, rutubet kokan, böyle yerlerde idi. Biz bunu, haltercilerin, halter antrenörlerinin seminerde dile getirdiği için söylüyorum, "Halter yeryüzüne çıkmaya başladı." dediler daha uygun, sağlık koşullarına uygun yerler buluyoruz. Yeni yapılan statlarımızın altında, salonlarımızın altında daha uygun yerler buluyoruz, oralarda yaptırıyoruz ve tabii, antrenör görevlendiriyoruz, bir de ekmek kapısı bu. Antrenörlerin eğitimi için sürekli, her şampiyonada

bilgilendirme toplantıları, seminerler, antrenör kurs ve seminerleri zaten yapmak mecburiyetindeyiz, prosedür böyle, bunlara aralıksız devam ediyoruz.

Bu sporcuları kazanma konusu ise... Bu çok önemli bir konu işte, çünkü elimizde çokça sporcu yok. Hepsine ceza ver, bir kenara at, doğru değil. Binlerce sporcumuz olsa belki şöyle diyebiliriz, "Cezasını çeksin." Tamam, ama biz bu cezaları vermekle birlikte, bunlara diyoruz ki: "Antrenmanlarınızı da devam ettirin." Mesela, Nurcan Taylan iki yıl ceza almıştı, cezası bitti, ben bitmeden evvel kendisiyle ilgilenmeye başladım, antrenmanlara başlattık kendisini, gözlem altında çalışıyor, şu anda, nisan ayında yapılacak olan Avrupa şampiyonasında altın madalya adayı ve kuvvetle ihtimal, bir yıl sonra yapılacak dünya şampiyonasında da altın madalya adayı, öyle bir performans gösteriyor. Biz bu sporcularımıza cezayı verdik, "Antrenmanlara devam edin." diyoruz. Motivasyonlarını bozmasınlar ama iki yıl ceza almaları bunlara çok büyük bir ibret oluyor, ders oluyor, şeyleri kırılmış oluyor. Yani, insanlar bazen çok büyük bir darbe yemeden akılları maalesef başlarına gelmiyor. Bu iki yıllık ceza akıllarının başlarına gelmelerine yol açıyor ama bir yandan da onların antrenman durumlarını takip ediyoruz. Önce, birkaç ay bir boş bıraktık, hani ceza aldılar. Sonra, "Gelin antrenmanlarınızı yapın..." Antrenörleriyle de görüşmek suretiyle -millî takım kampına alamıyoruz tabii bunları- hepsi kulüplerinde antrenörlerinin gözetiminde antrenmanlara devam ediyorlar. Böyle yapmakla, sporu bırakan, o darbeyi yiyen bir kişi belki kötü alışkanlıklara da şey yapabilir. Halter maalesef, gelir düzeyi çok düşük sporculardan oluşuyor. Onun için, biz onlara böyle bir ağabeylik, babalık yapma, kol kanat germe gibi bir misyonu da üstlendik.

Ayrıca, "seminerler" diye sormuştunuz. Bizim sporcumuz çok az ya, biz SHÇEK'leri taramaya başladık ve Bakanlığımızın SHÇEK'lerle ilgili Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızla ortaklaşa bir protokolü var idi, o protokol kapsamında SHÇEK'leri de tanıyoruz. Ayrıca, haltere sporcu bulma bakımından en çok fayda gördüğümüz beden eğitimi öğretmenleri. Her okula istediğimiz gibi giremiyoruz maalesef, kolay olmuyor ama böyle sporu seven beden eğitimi öğretmenleri veya halterle bir ilişkisi olan veya halter antrenörü olan beden eğitimi öğretmenlerimiz var, onlarla diyalog kurmak suretiyle halterde sporcu sayısını artırmayı hedefledik, bu doğrultuda ilerliyoruz.

Atladığımız bir soru var mı acaba efendim?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Mesut Bey, buyurun.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarım ve federasyon başkanı arkadaşlarım; tekrar hoş geldiniz. Hepinizi ben de saygılarımla selamlıyorum.

Hepimizin malumu olmak üzere, doping dünyada bir sanayi olmuş, yani bunun sanayisi var. Bunu yadsımak, bunu göz ardı etmek mümkün değil. Bu sanayide üretilen "doping ilaçları" diyelim, tüm dünyada satılıyor. Bununla beraber en önemli nokta, doping malzemesini, maddesini ürettikten sonra, bir de silicileri var. Sporcularımızı, antrenörlerimizi en çok şaşırtan noktalardan bir tanesi bu. Yani dopingi alıyor sporcu, arkasından bir ilacı daha var, onu da alıyor. İşte, "Falan saatte, falan günde bunlar tamamen vücuttan çıkacak, tertemiz olacaksınız." diyor. Bu amaçla genelde başlıyor. Kendi federasyonumuzda da biz bunun birkaç örneğini yaşadık. Allah'tan, tabii ki performans sporları olan halterimizde, güreşimizde, atletizmimizde olduğu gibi, engellilerin sporunda bu pek fazla değil, pek fazla gözüküyor, "şimdilik" diyoruz ona da.

Tamamen bu eğitimle ilgili çalışmalarımız oldu bizim zamanında. Ancak, şimdi sizin sunumlarınızdan anlıyorum ki, eğitime hakikaten önem vermişsiniz. Bunu katlayarak devam etmemiz lazım, numune alma, işte, kulüplere, antrenörlere ve ailelere seminerler düzenleme... Bunları daha sıklaştırmayı, bu eğitimle ilgili hem sağlık açısından hem ölümcül bir ilaç olarak değerlendirilmesinden ve profesyonel spor hayatını bitirdikten sonra bunun yine kalıcı yan etkilerine devam edip veya başka maddelere başlayacağının eğitiminin verilmesinin çok sağlıklı olacağı düşüncesindeyim. Önümüzdeki dönemlerde, olimpiyat ve paralimpiklere kadar yine bu eğitimlere ağırlık vermeyi düşünüyor musunuz Sayın Başkanım?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Başkanım, buyurun.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Kesinlikle düşünüyoruz. Dönülmez bir yoldayız zaten, Hükümetimizin, Bakanlığımızın, Genel Müdürlüğümüzün kararı bu doğrultuda. İşte, bu, 1.277 numune alınmasının sebebi de bu, bu yoldan dönemeyiz. Evet, spor yapmak çok güzel bir şey, uluslararası arenada İstiklal Marşı'mızı çaldırmak, bayrağımızı göndere çektiirmek müthiş bir duygu ama insanlığı bir kenara bırakamayız, sporcularımızın sağlığını hiçe sayamayız. Aynen bu şekilde, sıkı tedbirlerimizi devam ettireceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Domaç, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Başkana.

Şimdi benim birkaç tane sorum olacak, bir kısmını da sizden daha sonra yazılı istiyorum, kurallarınız şüphesiz vardır.

Bir defa federasyona bağlı kaç halter takımı var Türkiye’de? Onu bilmek önemli bizim için. Bu halter takımlarının antrenörlerini kim temin ediyor, kendileri mi? Kendileri temin edemiyorlarsa siz yardımcı oluyor musunuz bu antrenörlerin teminine? Ayrıca, Türkiye’de kaç halter antrenörü var, bunların nitelikleri ne, yani eğitim durumları ne bunların? Alaylı mı bunlar, yoksa eğitilmiş mi ve spor akademisi mezunları mı? Bunların bir özgeçmişleri var mı, yani Türkiye ve dünyada başarıları nelerdir bunların? Bunu Komisyonumuza bildirirseniz biz seviniriz, çünkü anlaşılıyor ki bu işin ağırlık noktası antrenörler. Yani sizin “Her sporcunun dopingli olup olmadığını antrenörler bilir.” ifadenizden hareketle bunu söylüyorum. Sizce, sizin branşınızda -diğer branşları söylemiyorum- kaç örnek alınırsa doping ortadan kalkar, kaç örnek alınırsa bu müsabakalar boyunca doping ortadan kalkar? Sporcuların dopingden uzaklaştırılması için örnek almak dışında denetleyici bir yöntemi var mı Halter Federasyonunun? Yani, belki dünyada böyle bir yöntem vardır, dünyada yoksa bizim geliştirdiğimiz bir yöntem var mı?

Bir de, “20 sporcuyla katıldık kamplara ve Akdeniz Oyunları’na.” dediniz. Bunların 8’i galiba dopingli çıkmış.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR - 7 bayan, 8 erkek.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – 7 bayan, 8 erkek, yani anlaşılıyor ki yarısı dopingli demektir, takımın yarısı dopingli demektir, yarısına yakın en azından.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şöyle isterseniz açıklayayım: Biz 20 bayanlarda, 20 erkeklerde kampa aldık, kamp sırasında bunları yakaladık. Eğer Akdeniz Oyunları’nda yakalansaydı rezil olurduk, öncesinde yakaladık.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Tamam, kamp öncesinde yakaladınız. Antrenörlere ne oldu? Yani, siz kamp içerisinde yakaladınız da, onları çalıştıran antrenörler ne oldu? Soru bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz Sayın Domaç.

Evet, buyurun Sayın Başkan.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, kaç halter takımı var? İlk sorunuz, Sayın Mehmet Bey’in böyleydi. 38 ilde 38x5 halter takımı. Acaba bu halterde -bizim platform, platformdur- kaç kulüp var veya ne kadar şey var? Halter takımı derken malzeme bizim aklımıza geliyor.

BAŞKAN – Kulüp, kulüp sayısı. Yani, aktif kaç kulüp var? Türkiye şampiyonalarına katılan, halter müsabakalarına katılan kaç aktif kulüp...

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi oldu. 80 kulübümüz var.

Antrenörleri kim tayin ediyor? Kulüplerinkini maaşlarını kulüp verdiği için kendileri tespit ediyorlar, ama il müdürlüğünün tesislerindeki antrenörleri biz tespit ediyoruz, Genel Müdürlüğümüz tespit ediyor. Genel Müdürlüğümüz sözleşmeli olarak kadroya alıyor, çalıştırıyor, federasyonlar ve il müdürlükleri de alıyor ihtiyaca göre, sözleşmeli olarak işe alabiliyor. Genel müdürlük, federasyon ve kulüpler alıyor antrenörleri.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sizin referanslarınızla olmuyor mu yani, kulüp istediği kişiyle anlaşabiliyor mu?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR - Tabii anlaşabilir, diploması yeterliyse o istediğiyle anlaşabilir.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Nedir diplomanın yeterli olması için?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR - Yani en az 2’nci kademe antrenör olması gerekiyor. 5 kademedir antrenörlerin derecesi, en az 2’nci kademe antrenör, 1’inci kademeye de görev verebilir. Diploması olan, bizim kurslarımızdan diploma, sertifika alan her antrenör kulüplerde çalışabilir.

BAŞKAN – Kaç tane antrenör var diploma sahibi?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şu anda aktif 108 antrenörümüz var.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Nitelikler lazım bize.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi oraya da geleceğim.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Tamam, peki.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR - Bir de biz şöyle bir şey yaptık: Az evvel kulübü sormuştunuz, takım deyince hemen aklıma benim şu geldi: Biz 15 yeni ilde halter kurduk ve mevcutların eksik malzemeleri vardı. Aralık ayında on beş gün önce ihale yaptık, tüm yeni kurduğumuz yerlerin ve malzemesi eksik olan, hiç ayırt etmeden herkese malzeme yardımı yaptık. Tüm kulüplerimize de yeni kurulan ve eski kulüplerimizde de malzeme ihtiyacı var ise tamamını ayırt etmeden malzeme aldık.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bizim sorulara cevap ver.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Buradan okuyarak cevap veriyorum.

Kaç antrenör... 108 faal antrenör var. Eğitim durumu ne? Alaylı mı, mektepli mi ve özgeçmişi var mı? Evet, bunlardan üniversite mezunu, akademi mezunu çok az; bir kısmı üniversite mezunu, bir kısmı akademi mezunu, işte lise mezunu, dışarıdan gelen sayı çok az. Genelde yüzde 90' ı bunların halterle bir şekilde uğraşmış, sporculuk yapmış, sporculuğu bıraktıktan sonra antrenörlüğe dönen kişiler.

Diğer bir soru da, "Kaç örnek alınırsa doping ortadan kalkabilir?" Bu konuda çok net bir şey söylenemez ama biz, çok kötü bir durumda iken halter, 313 numune almak suretiyle bunun yüzde 95 önüne eğer geçmişsek, demek ki 300-350 arası her yıl numune almak ve eğitime de antrenörlerin bu konuda bilgilendirme çalışmalarına devam etmek suretiyle önüne geçebiliriz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – 500 örnek alsak önüne geçebilir miyiz?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şey değil o...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, şimdi...

BAŞKAN – Buyurun.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, şimdi bu işin bir standardı vardır yani şu kadar sporcu şu kadar müsabakaya çıkıyor, şu kadar denetlenirse bunların kaçısına imkân sağlamayacak bir denetim sağlanmış olur. Yani, oturup çalışsam ben de iki saatte bunun formülasyonunu üretebilirim.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR - Güzel ama net bir şey olmaz bu, şu net olur. Bütün dünyada da uygulaması bu. Arkadaşlarım da, diğer başkan arkadaşlarım da bilirler. İlk 4 dereceye giren sporcudan mecburi numune alınıyor. Bir de, arada biz hiç şey yapmadan bizim TADA'cılarının yetkisi var, gözünü kestirdiği sporcudan rastgele numune alıyor, bu şu korkuyu veriyor: Her an sizden de numune alınabilir. Yoksa, 250 kişi yarışmaya girdi, 250' sinden de numune al, 200 euro bir numune. Bu, korkunç bir para. İlk 4 dereceye giren her sporcudan numune aldığınızda bu iş biter, bitiyor yani.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yani, bütün yıllık performansını denetleyebiliyor musunuz peki?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR - Tabii ki. Her katıldığı Türkiye şampiyonasından numune alınca ilk 4'e girenden, ayrıca kampa katılma hakkı elde etmiş ise kampta da numune alınca -ki bizim yaptığımız o- işte yüzde 95 başarılı olduk.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yüzde 95 nedir?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Doping ile mücadele konusunda yüzde 95 oranında başarılı olduk.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yani, sporcuların yüzde 95'inde çıkmadı mı?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bir önceki federasyona göre...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani uluslararası şeylerde...

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Uluslararasıda 21' di, 1' e düştü.

HAMZA DAĞ (İzmir) – İşte onu diyorsunuz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Ha, bu mu yüzde 95?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Türkiye'de de bu kadar şeyi yakalamak suretiyle önümüzdeki yılda belki bu 5' e, 10' a düşecek. 47 tane yakaladık, bu, 5' e, 10' a düşecek.

Bir de, "Peki, niye bu sene bu kadar fazla sporcu çıktı?"nın bir cevabı, şu: Bu numunenin süresi üç-dört aydı. İlaç alıyorsunuz, üç-dört ay sonra vücudunuzda hiçbir şey kalmıyor, numune verdiğiniz zaman temiz çıkıyordunuz. Fakat Almanlar stanozolol denilen ilacın öyle bir tahlilini yapmışlar ki bir yılını yakalıyor. 10 üzeri 12 diyorlar, doktorlar bunu söylüyor.

BAŞKAN – Analiz metodunu değiştirdikleri için...

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Evet. Yakalıyor bunu.

BAŞKAN – Onu anlattılar bize, evet.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, sporculara da diyoruz ki: “Arkadaş, bir yıl yakalanıyor, çok dikkatli olun, bu işlere başvurmayın.” Diyelim ki ocak ayında almış, sporcu şöyle hesaplıyor -hep, tarihi boyunca, dört ay sürdü ya bu dopinglilik süresi, aradan dört ay geçiyor- diyor ki: “Ben dopingli çıkmayacağım, dört ay geçti nasıl olsa, hatta beş ay geçti.” Altıncı ay bir geliyor, dopingli çıkıyor. Niye? Almanlar öyle bir yöntem bulmuş ki bir yılını yakalıyor. Aynı makineyi Atina da almış. Sporcular burada, söylememize rağmen, büyük bir yanılgıya düştüler. Bir de -sunumda da vardı- “Ben yahu, bir deneyim şansımı, büyük bir ödül var, ben bir şansımı deneyeyim.” diyor; böyle bir psikoloji var.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Ya yakalanmazsam...

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Ya yakalanmazsam.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O zaman, Sayın Başkanım, bir gün konuşalım. Hep “ödül” denip geçiliyor da yani “ödül” bugün itibarıyla mı çıktı?

BAŞKAN – Ödülü konuşacağız. Biliyorsunuz, görüşmelerden sonra, tekrar, önlemleri konusunda Bakanlığın yetkililerini çağıracağız.

Evet, Hamza Dağ, buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan. Kolay gelsin çalışmalarınızda.

Şimdi, yani benim anlamaya çalıştığım veya bir sorun olarak gördüğüm bir nokta var. Şimdi “Her sene 5-6 şampiyona yapıyoruz. Bunlara 250 sporcu, halterci katılıyor. Dolayısıyla 1.500 kişiden hemen numune alıyoruz.” dediniz. “Genelde 1.500 kişi katılıyor, 50-60 kişiden numune alıyoruz.” denildi ama olimpiyat öncesi, şimdi, her sene katılan bir halterci ekibi var, bir de yedek takımla çok sayıda madalya aldık. Şimdi, kamptayken yapılan numunelerde bayanlarda 7, erkeklerde 8 kişide doping çıktı ama bir sene boyunca biz takip ediyoruz en iyileri -çünkü yedek takımla şampiyon olmuştuk- doping çıkarlar; ben onu anlıyorum. Yani, bu, önceden doping vardı da tespit mi edemedik yoksa kampta mı doping alındı? Yani, burada sanki böyle bir şey var gibi.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Öncesinde, yani ocak ayında aldıkları doping, süresi dört ay sürüyor diye hesaplıyorlardı, burada yanılgıya düştüler.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ama bunlar şampiyonu.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Önce inanmak istemedik.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani, önceden de alınmış olması lazım, en iyi takımdı.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Beş ay önce alıyor.

BAŞKAN – Numuneyi söylüyor.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Numune yarışma öncesinde ve kamp esnasında alınıyor ama sporcu bunun hesabını yapıyor, diyor ki: “Ben dört ay önce ilaç aldım, dört ay sonra dopingli çıkmamam lazım.” Orada yanılgıya düşüyor işte ve bu sporcuların içerisinde, eski dünya şampiyonu olup da, iyi sporcu olup da son demlerini yaşayanlar, son bir şansını deneyenler de vardı, bu tipler de vardı ve bir de öyle bir alışkanlık hâline gelmiş ki, herkes birbirinden görerek cesaret buluyor. İşte, bu, atletizmi de böyle, halteri de böyle ama şu anda buna kimse cesaret edemiyor. Bu kadar denetimden ve verilen cezalardan sonra, inşallah önümüzdeki yıl, bu rakamları çok çok aşağıya düşmüş göreceğiz.

BAŞKAN – Fatih Bey, buyurun.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Şimdi, Sayın Başkanım, bu 47 ihlali yakaladığınızı ifade ettiniz. Bir yandan da, bir antrenörün sporcunun doping yapıp yapmadığını yürüyüşünden dahi anlayabileceğini söylediniz ama bu ihlaller nedeniyle hiçbir antrenöre de ceza verilmediğini söylediniz. Şimdi, burada, bir takdir hakkının kullanımı mı söz konusu, yoksa mevzuattan kaynaklanan bir boşluk mu var? Yani, antrenörlere ceza vermemenizin gerekçesi, nedeni nedir?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, yönetmeliği buna göre hazırlıyoruz; bir.

İkincisi: Böyle, birden cezayı veremiyorsunuz. Sporcuların, antrenörlerin, herkesin savunmaları alınıyor şu anda. Biz bu konuyla da ilgili, ağustos, eylül ayından sonra, çıkan tüm antrenörlere ceza vereceğimizi beyan etmiştik. Ondan sonra 1-2 tane çıktı. Artık müthiş bir gözdağı oldu ve bunlara da gözdağı verebilmek için “Kimsenin ekmeğiyle oynamak istemeyiz ama gerekiyorsa işi nize son vereceğiz.” demek suretiyle, öyle tatlı bir tehdit savurduk. Bu çok etkili oldu. Eylül ayından itibaren çıkan 1-2 kişi var. Onların dosyaları hazırlanıyor, onlara ceza verilecek.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yani, şimdi diyorsunuz ki: Hem yönetmeliği düzenleyeceğiz...

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Yönetmelikte vardı, hazırlanıyor.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Onlara da ceza verme imkânımız var mıydı 47 ihlal nedeniyle?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – İşte, yönetmelikte küçük bir değişiklik gerekiyor.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Genel Müdürlük değiştirecek yönetmeliği.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Tabii, savunmalarını alıyorsunuz hepsinin.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Yani, ispat edemediğiniz sürece, antrenör şöyle bir iddiada bulunabilir: “Sporcu kullanmadı.” Doğrusu kesin tespit ediliyor ama antrenör “Ben bunu vermedim, o kendi kullanmış.”

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – “Vermedim...”, sporcu da “Vermedi.” diyor yani.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Onu ispat edemediğiniz sürece...

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Sporcu da “Vermedi.” diyor. “Hocamın haberi yok, hocam temiz.” diyor.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – O yüzden, antrenöre bir yaptırım uygulamanız zorlaşıyor.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Peki, bu konudaki sizin düşünceniz nedir? Yani, federasyon olarak, bir ihlal nedeniyle antrenöre ceza verilmeli mi, verilmemeli mi?

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Verilmeli bence.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Verilmeli tabii...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Verilmeli. Yani, bu doğrultuda mevzuatta bir değişikliğin yapılması gerekiyor.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Evet, kesinlikle gerekiyor.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Yani, başıboş bırakılamaz o ama halterin öyle bir durumu var ki, antrenör sayısı da çok düşük, sporcu sayısı da çok düşük, herkese ceza verdik, kapıya kilit vur. Bunu da yapmak istemiyorsunuz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Şimdi, o işin ayrı bir boyutu. Tabii, yani sürdürülebilir olması da önemli ama herhâlde mevzuatta bu konuda bir düzenleme yapılması gerekiyor. En azından, antrenörün ve spor yöneticisinin o sporcu üzerindeki denetim mekanizmasını çalıştırmamasından dolayı da bir kusuru olması nedeniyle dahi cezalandırılması gerekmekte. Sanırım böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Kesinlikle var.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yani vermemiş olsa bile, denetleme görevini yapmamış olmasından dolayı cezalandırılması daha makul gibi görünüyor dopingle mücadele açısından.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Evet, onda bir şey var ama şu hâliyle bile başarılı olduk. Fakat, birkaç kişiye de ceza vermezseniz, ileride başka belki problemler doğurur. Onun için, eylül ayından itibaren -halter için- birkaç sporcuda daha çıktı, onlara ceza vermeyi düşünüyoruz ama “Senin sporcun dopingli çıktı, al sana ceza.” diyemiyorsunuz, hepsinin savunmasını alıyor disiplin kurulu.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – O ayrı, elbette ki savunma alma mekanizması işletilecek. Peki, bu konuda uluslararası standart nedir? Mesela, dünyadaki örneklerinde, diğer ülkelerde veya Dünya Halter Federasyonunun bu konuda bir direktifi, talimatı, bir önerisi...

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Genel kuralları var, basmakalıp şeyi yok yani ülkenin şeyine kalmış. Mesela şöyle bir şey olabiliyor sporcunun cezasını azaltabilmek için, sporcu derse ki: “Bana antrenörüm verdi.”

Antrenörü ceza alıyor burada, kesin, sporcunun da cezası azalıyor ama daha Türkiye’de böyle bir örnek yok. Sporcu “Hocam vermedi, antrenörüm vermedi, bilgisi alakası yok, ben aldım.” diyor. Böyle de bir savunma geliştirmişler.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yani Uluslararası Halter Federasyonunun dopingle mücadele konusunda bir talimatnamesi var mı?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Kusurlu bulunursa verilebilir ama “Yüzde 100 buna ceza vereceksin.” diye bir şey yok.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yok.

BAŞKAN – Evet.

Teşekkür ederiz Sayın Şahin.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Müsaade ederseniz bir sorum bir de açıklamam olabilir mi acaba?

BAŞKAN – Diğer federasyonlarımız var, son bir soru...

Buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bu dopingli sporcuların -kime ait olduğu önemli değil- 4-5 tane savunma örneğini bize takdim edebilir misiniz?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Ederiz tabii.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani sporcularımızın niteliği ve karakteri konusunda da biraz fikir sahibi olma olanağı ortaya çıkar.

Teşekkür ederim.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Ederiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Başkan, Halter Federasyonunun dopingle mücadelesiyle ilgili verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyorum.

Aramıza katılan eski millî futbolcu, antrenör Sayın Hasan Şaş’a “Hoş geldiniz.” diyoruz. Bizimle geçmişteki deneyimini paylaşacak. Hakan Bey daha önceki toplantıda belirtmişti. Geldiğiniz için teşekkür ediyorum.

HASAN ŞAŞ – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, federasyon başkanlarıyla olan sunumumuza...

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Bir şey söyleyeyim isterseniz.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Şimdi, halterle ilgili şöyle bir bilgi vermek istiyorum: Halter millî takımının doktoru benim asistanımdır, İbrahim çok da efendi bir arkadaşımızdır. Hakikaten çok ciddi bir mücadele veriyor yani halterde doping olmaması konusunda. Bana anlattıklarını sizlerle paylaşmak istiyorum: “Ağabey, hiçbir sporcumuz kötü niyetli değil ama ergojenik yardımcı birlikte -yani bu alınan kreatin ve proteinle birlikte- sporcular performanslarını artırmak için, bizim de haberimiz olmadan, özellikle Doğu Bloku’ndan önerilen birtakım -işte geçen hafta tartıştık- özellikle anabolik steroidlerin yani özellikle performansı ve mukavemeti artırması amacıyla kullanılması ve işte, onun belirli bir, idrarda ve şeyde takip edilme süresi olan üç hafta ile beş hafta arasındaki sürenin öncesinde kullanılarak alınacak olan numuneden temiz çıkma gibi, kendi aralarında bir temel uygulamaları var. Bunu yapıyorlar. Dünyadaki haltercilerin hemen hemen hepsi de kullanıyor bunu.” diyor. “Yani gittiğimiz zaman, dünyada özellikle halterde anabolik steroid kullanmadan rekor kıran adam yok. Ancak, bunun kamp dönemleri dışında ve müsabakaya gelmeden ve idrar numunelerinin alınmadığı dönemde kullanılmasıyla ilgili kendilerinin bir takvimi var ve biz bunu bir türlü yakalayamıyoruz.” diyor yani “Ne yaparsak yapalım, ‘Her türlü ilacı bana soracaksınız, şey yapalım.’ desek de bir türlü yakalayamıyoruz.” diyor. Yani oradaki çalışan doktor arkadaşımızın, dediğim gibi, görüşü bu.

Ben bu konuda federasyon yetkililerinin de, antrenörlerin de sporcuyla temel olarak dopingle teşvik etme anlamında değil ama hani ergojenik yardım konusunda bütün federasyonlar zaten.... Özellikle olimpiyat döneminde, Avrupa ve dünya şampiyonası döneminde ben bütün sporculara -ki futbolcularda da muhtemelen belirli dönemlerde kullanılıyor- kreatinin oldukça yüksek dozda kullanıldığını biliyorum. Bunun vücut için bir zararı yok, en azından WADA tarafından şey kabul edilmiyor. Ama geçen haftaki derbilerde de ifade ettiğim gibi, derbilerden sonra sporcular o dönemde, özellikle futbolcular, yoğun ergojenik yardım alırlar ve onun getirmiş olduğu rahavetle ondan sonraki haftada biraz performans düşüklüğü olur yani bu temel bir şeydir yani hekim olarak bizim gözlemimizdir. Hem mental olarak rahatlayıp yani bir maçta konsantre oluyorsunuz, ondan sonra bir rahatlığınız oluyor, arkasından daha

gevşek bir maç oynuyorsunuz. İkinci maçlar hep öyle olur. Şeyler de öyledir yani uluslararası müsabakalarda da ilk sağlam bir rakip çıktıysa ona böyle şey yaparsınız, onu yenersiniz; ikinci turda sıradan bir yani Azerbaycanlıya, şuna, buna, birisine yenilirsiniz. Ben tekvandodan biliyorum onları, gider yenilirsiniz. Bunları çok gördük.

O yüzden, hani ben şunu net ifade etmek istiyorum: Özellikle Halter Millî Takımı'nda, federasyonda bu konunun giderilmesine yönelik olarak çalışan çok değerli bir doktor arkadaşımızın orada olduğunu, federasyon yetkililerinin, özellikle bu yönetimin bunu gidermek için elinden geleni yapma gayreti içerisinde olduğunu da biliyoruz ama doping de ne yazık ki bu mukavemet sporlarında bir uluslararası gerçek -yani bunu nasıl saklıyorlar, ne yapıyorlar- bunun bir endüstrisi var. Her dönem WADA tarafından yeni maddelerin bulunmasının arkasında bu da var. İşte, bununla nasıl mücadele edeceğiz, bunun ayarını nasıl bulacağız, buna bakmamız gerekiyor.

HAKAN ŞÜKÜR (İstanbul) – Her dönem yeni bir ilaç oluyor.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Tabii, her dönem 10-12 tane yeni yöntemle...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Baydar.

Hakan Bey, buyurun.

HAKAN ŞÜKÜR (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarımız, çok değerli federasyon başkanlarımız, ben öncelikle bir özürle başlayayım. Ben çok ciddi bir rahatsızlık yaşadım, hâlâ sesimden bellidir, birkaç toplantıya katılamadım.

Tabii, çok önemli tespitler bundan önceki toplantılarda, sizlerden önce de burada ifade edildi değerli milletvekillerimiz tarafından. Farkındalık noktası, tabii, çok sık dile getirildi yani gençlerimizi, sporcularımızı daha farkındalığı ortaya çıkaracak şekilde eğitmeliyiz çünkü sporcuda büyük ölçüde bitiyor bu, yönetici ne yaparsa yapsın. Ülkedeki kaçak durumunu Mehmet Bey geçen hafta ifade etmişti, birçok sorun var.

Benim öncelikle bir sorum var. Resmî olarak, daha resmiyete dönüştürülecek şekilde biyolojik pasaport uygulamasında... Ki bu çok önemli bir bütçe gerektiriyor, numune sayısının artması lazım. En baş kuruluş olduğu için söylüyorum, WADA'nın 26 milyon dolarlık bir bütçesi var, bu çok az. Böylesine bir sektörde yani spor artık uluslararası platformda ülkelerin tanıtma aracı olarak gözüktüğü için... Ki 1980'li yıllarda Doğu Almanya ve Rusya'nın kırılan rekorları, hepinizin malumu, çok uzun seneler kırılmadı yani o zaman bu kontrol mekanizması bu kadar gelişmemişti belki. Ama bugün de çok geliştiği söylenemez, bütçeler çok az. Ben anlam veriyorum, zaman zaman bu çalışmalar ne kadar yerinde yapılırsa da, doğru bir şekilde yapılırsa da... Geçen toplantıda örnek vermiştim, Fransa Bisiklet Turu'nda sporcuların odalarına, çantalarına baskın yapılıyor yani bizim ülkemizde yapılırsa ne olur, nasıl bir anlam taşır diye. Bu kadar ciddi olay yani dünyada bu kadar ciddi. Tabii, ülkemizdeki çalışmalar çok net, çok önemli çalışmalar var. Ki Akdeniz Oyunları'nda halterimizin yaşadıklarımız, diğer spor branşlarında yaşadıklarımız... Tabii, bireysel sporlarda daha çok rastlanıyor.

Geçen hafta bahsettiğim, senelerce, tabii, kendisini tanıtmaktan çok büyük keyif aldığım çok değerli dostum, kardeşim, arkadaşım Hasan Şaş'la ilgili yani farkındalık noktasında onun da burada olmasını istedim. Sağ olsun, bizi kırmadı. Çünkü o dönemi aynı odada yaşayan biri olarak söylüyorum, bunun psikolojisi çok kötü yani bu cezayı aldıktan sonra... Ki çok anlamsız, çok saçma bir cezaydı, hepimiz bilimsizdik. Belki bir doktorun, belki o anki ortamın getirdiği bir şeydi ama psikolojik tarafını kendisi biraz sonra anlatacaktır. Sporcularımıza örnek olması hasebiyle bence önemli. Ben buna daha fazla önem verilmesini... Ki beraber Erdal Bey'le de konuşmuştuk daha önce bunları.

Kerem Gönülüm de bugün gelecekti, onun da böyle bir olaya girdiği bir ortam olmuştu. Belki ileriki dönemlerde Hidayet kardeşimiz de gelecek. Onun da mesela çok farklı bir hikâyesi var. Yani yaz döneminde -ki müsabaka periyoduna çok uzun aylar olmasına rağmen- omuzuyla ilgili aldığı bir ilaç, bir iğne Amerika'da farklı bir boyuta geldi, ki Basketbol Federasyonu Başkanımız -herhâlde yarın gelecek- ifade edecekler. Bununla ilgili neler yapılması gerekli, bu tespitleri Komisyonumuzun ilerleyen haftalarında, günlerinde... Çünkü bu, daha önce de söyledik, bir siyaset değil, spor çok farklı bir alan. Gençlerimizi korumakla ilgili mükellefiyetimiz var hepimizin. Burada çok değerli hocamız, rektörümüz, onun dışında sağlıkçı arkadaşlarımız, eczacılıkla ilgili, bu ilaçların nerelerde bulunduğuyla ilgili çok değerli fikirler üretiliyor. Ben faydalı olacağına inanıyorum.

Jesse Owens'dı zannedersem -değil mi açıklamayı yapan en son- eski olimpiyat ve dünya şampiyonu, en son bir açıklama yaptı, "Bunun bitmesi mümkün değil." dedi. Yani böylesine bir rekabet koşulunun olduğu bir ortamda bunu bitirmek mümkün değil, asgariye çekmek lazım, kendi değer yargılarımızla kendi içimizde çözebileceğimiz kadar çözmek lazım ve bu uğurda da ben bu Komisyonu anlamlı bulduğumu daha önce de söyledim. Çok önemli bir komisyon bence yani buraya çok daha fazla değer vermeli, daha fazla fikir üretip bunu çok sağlıklı bir şekilde dönüştürmeliyiz Hocam. Sizlerin de tabii ki bunda katkısı çok fazla olacaktır.

Eski bir sporcu olarak, bununla ilgili çevresinde bunun mağduriyetini yaşamış, belki haksız bir şekilde yaşamış, başta Hasan Şaş olmak üzere, çok değerli arkadaşlarımız da var, onları da dinleyelim. Bu Komisyonun ilerleyen bölümlerinde ki önemli hazırlıklar yapıyoruz, tabii ki bilgileri topluyoruz, kendi fikirlerimiz var, onları ifade ederiz.

Ben tekrar sözü, Başkanım, size bırakayım, belki Hasan Şaş bununla ilgili bir şeyler söylemek ister.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Hakan Bey.

Hasan Bey, sizin zamanınız nasıl, sizinle mi devam edelim, yoksa sizinle devam edip sonra...

HASAN ŞAŞ – İsterseniz Hakan Ağabeyimin konuştukları üzerine ben de...

BAŞKAN – Tamam, sizinle devam edelim, Hasan Bey'le devam edelim, sonra federasyon başkanlarımızdan Hamza Bey'le devam edeceğiz.

Buyurun Hasan Bey, siz bu mağduriyeti yaşamış bir sporcu olarak geldiniz, çok teşekkür ediyoruz. Bizlere vereceğiniz bilgiler gerçekten çok değerli çünkü siz sporda, hem millî takımda hem de Galatasarayda önemli başarılarla imza atmış ama en formda olduğunuz, en zirvede olduğunuz bir dönemde de doping nedeniyle karşılaştığınız bir sorunla belki de Avrupa'ya transferinizi, belki de çok büyük aşamaları katetmenizi engelleyecek bir sorunla karşılaştınız. Bu nedenle de sizin bu yaşadığınız deneyimi sizden, birinci ağızdan dinlemek isteriz.

Buyurun Hasan Bey.

HASAN ŞAŞ – Çok teşekkür ederim, herkese saygılar sunarım.

Çünkü 1998 yılında, biliyorsunuz, altı aylık bir ceza yedim ben. Onun üzerine on sekiz ay askerlik yaptım ve kontratım bir yıl daha uzadı, para karşılığı olmadan bir yıl daha kontratım uzadı ve mağduriyet yaşadım. Olay şöyle gelişti: Sakaryaspor maçımız vardı, üç gün sonra da Juventus maçımız vardı. Hakan Ağabey'le de oda arkadaşydık biz. O gün de çok hastaydım, gribal enfeksiyonum vardı. Fatih Hoca soyunma odasında kadroyu açıkladı, kadroda benim olmadığımı gördüm, 18 kişilik kadroda vardım, yedektim ve böyle olunca ben de üç gün sonraki Juventus maçına daha sağlam çıkabilmek için kulüp doktorundan ilaç istedim. Kulüp doktoru da bana ilaç verdi, ben de ilacı içtim. Ondan sonra tabii, maç başladı, bitti. On dakika falan oynamıştım maçta.

BAŞKAN – Sonradan girdiniz maça.

HASAN ŞAŞ – Sonradan girdim çünkü oynamayacağım bir maçtı, çünkü üç gün sonra Juventus maçı vardı, Hoca birkaç oyuncuyu da dinlendiriyordu. Daha sonra, biliyorsunuz, kura atışıyla dopinge çıkacak oyuncular belirleniyor. Ben çıktım o gün, belki şanssızlık oldu.

HAKAN ŞÜKÜR (İstanbul) – Bugüne ait bir şans olarak düşünülebilir.

HASAN ŞAŞ – Sonra buraya gelmemize sebep oldu. Daha sonra doping odasına girdim, bana kutuyu verdiler. Çok affedersiniz, çişi mi yaparken döndüm, 2 doktora, hem kulüp doktoruna hem Federasyondan gelen doktora da dedim ki: "Maçtan bir saat önce bana doktor bir ilaç verdi, bunu yazdınız mı? Bu ilaçtan emin misiniz?" İki de bana gülerek "A-ferin hapından da hani doping mi olur?" diye cevap verdiler. Sonra gayet rahat biçimde çişimizi yaptık, verdik kutuyu. İçimizde rahat, İstanbul'a döndük. İstanbul'a döndükten sonra evde de annem var, dedim ki: "Anne, benim bayağı bir uykum geldi." A-ferin hapında uyku yapıcı özellik varmış. Çok iyi hatırlıyorum o dönemi. Ondan sonra, bir ay sonra Fatih Hoca beni kulübe çağırırdı. Hasan, durum böyle böyle dedi. Nasıl yapacağız? A-ferin hapından altı aylık bir cezaya mahkûm oldum ve maalesef, onun prestiji... Bizim o dönem çünkü Galatasaray'la çok iyi gidiyordu ve ben çok iyi oynuyordum. Altı aylık bir ceza bana işte askere gitmeye... O boşlukta -on sekiz ay- en azından bir askerliğimi bir ortadan çıkarayım dedim. Maalesef kontratım bir yıl bedava uzatıldı ve insanların içinde kendimi ifade etmek çok zor oldu. Yani burada kulüp doktorları ve oyuncular çok önemli. Çünkü her gün yeni ilaçlar çıkıyor, güncellemelerini özellikle doktorların her gün yapmaları lazım, dünyayla bağlantılarının olması lazım. Maalesef, işte o dönemde piyango bana vurdu ve altı aylık bir cezayla ben futbolumun belki en güzel döneminde futboldan uzak kaldım, takım arkadaşlarımdan uzak kaldım ve bir sürü maddi kaybım oldu.

Benim söyleyeceklerim bunlar ama kulüp doktorları bence kulüpte çok önemli bir yer teşkil ediyor. Futbolcu ve kulüp doktoru aynı anda hareket ederse bence bu doping yönünden daha aza indirgenen şeyler olabilir.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – WADA kuralını hatırlatmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Metin Bey.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Şimdi, kulüp doktoru ve orada sorumlu olan doktor eğer daha önce bu ilacı verdiğini kendisi kabul ettiği andan itibaren, WADA kurallarına göre orada idrarda epinefrin bulunsa bile... Yani parasetamolle birlikte epinefrin,

efedrin, A-ferin'in içerisinde bulunan temel maddeler. İşte onlar performans artırıcı olarak gözüküyor. Bu göz ardı ediliyor. Yani orada hem kulüp doktorunun hem şeyin "Bu ilacı aldı." diye önceden deklare etmesi gerekiyordu.

BAŞKAN – Tedavi amaçlı olduğunu belirten belgeyi doldurması gerekiyordu.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Yani, tedavi amaçlı bunu kullanmış olmasını ifade etmiş olmasındaki yanlışlık Hasan kardeşimize şey olmuş.

HAKAN ŞÜKÜR (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben de ifade edeyim isterseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKAN ŞÜKÜR (İstanbul) – Güzel bir konuya değindi. Yani ben de başıma geldiği için geçen toplantıda ifade etmiştim. Dünya Kupası'nda o rekor golü attığım maç öncesi ben çok ciddi bir sakatlık yaşamıştım. Tabii, bir ilaç uygulanması, ilaç tedavisi olması lazım, ıgneli bir tedavi. FIFA yetkililerine maç öncesi bunu bildirerek gittim, dedim ki böyle böyle, bir ıgne oluyoruz - doktorumuzla beraber gittik- doping içeren bir ilaç bu. Onu önceden beyan ettiğimiz için bundan muaf tutulduk yani bu ilaçtan veya bunu kullandığımızı beyan ederek... Onu da ifade edelim, sporcularımızın bilinçlenmesi adına yani birbirini yönetebilmesi... Her insan bir yöneticidir yani bunun doktor olması, bir yönetici olması gerekmez. Yani çağın getirdiği, teknolojinin getirdiği imkânlar önümüzde. Biz bunları mümkün mertebe kullanmaya çalışıyoruz zaten.

Bu Komisyonun, tabii, kahir ekseriyetle çok önemli bir komisyon olabilmesi için yani her şeyin ötesinde vazife görebilmesi için... Sayın Hocama da ifade ettim kendisi de üniversite durumunu çok iyi bildiği için. Askerî okullar, spor akademileri yani beden eğitimi bölümlerini kazanabilmek için anlık performans artırıcılar da olabilir demiştim geçen toplantıda. Bunların da kontrol edilebilmesi lazım ve belki üniversitelerde, okullarda bunlarla ilgili fikirler beyan edilmeli ve farkındalık sistemini çok geliştirmemiz lazım. Yani ben şanslıydım, doktorumuz böyle bir uygulamayla... Belki çok oynamak istediğim... Sonunda rekor geldi, belki o rekor da elimden alınacaktı daha farklı bir şeye gitmiş olsaydım. Bugün, ben o rekorun... İnsanlar, 3 yaşında bir çocuk bile İnternet'e girip hâlâ onu anlatabiliyor. Sporunun bugüne ait yaptığı her şeyin gelecekte önüne çıkabilme ihtimalinin çok fazla olduğu... Ki çağ artık kontrol edilebilir, her şey elimizin altında bu süreçte. Onun için, Hocam hatırlattığınız için teşekkür ederim.

Bu anlamda, bu sorumluluk anlayışı içerisinde, ben tekrar, Hasan'a, Hasan Şaş Kardeşimize... Bundan sonra gelecek sporcuların da gençlerimiz üzerinde önemli etki yaratacağını düşünüyorum.

Yöneticileri de şöyle ifade edebiliriz: Elllerinden gelebildiğince çünkü bu bütçe isteyen yani bununla mücadele bütçe isteyen... Ama, bilinçlendirdiğiniz ve gençlerin spora daha aktif bir şekilde katılabilmesini sağladığınız her ölçüde bunun tabana yayılması... Bununla ilgili planlarımızı önümüzdeki Komisyon toplantılarında söyleriz inşallah.

Ben tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu, buyurun.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Hasan Şaş Bey'e Komisyonumuza hoş geldiniz diyorum.

Tecrübelerinden tabii ki yararlandık. İlk toplantımızda ben de söylemiştim eğitim, eğitim diye. Bir A-ferin ilacının nele mal olduğunu ortaya koymuştuk. Sonuç itibarıyla, tamamen eğitim diyoruz. Eğitim, işte, doktoru da bu konularda bilinçlendirmek gerekiyor. Doktorların da demek ki bir A-ferin ilacının -bazıları tabii ki- doping içerikli bir madde olduğunu bilmediklerini ortaya koyuyor.

Sonuç itibarıyla, her kesimde eğitim, eğitim; başka çaresi yok dopingten kurtulmanın. Aileyi, sporcu, antrenörü, kulüpleri... Bakanlığın tamamen bu dopingle ilgili uyarıları gerek sağlık yönüyle gerekse de... Performans ne kadar yüksek olursa olsun sonunda bunun ortaya çıkacağının tespitini vermek gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Dedeoğlu.

Sayın Dağ, buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben de teşekkür ediyorum Hasan Bey'e.

İki soru sormak istiyorum: Birincisi, geçen ki toplantıların birinde Hakan Bey bir olaydan bahsetmişti, soyunma odasında dağıtılan bir ilaçtan bahsetmişti. Soyunma odasında ilaç dağıtılırken bir yabancı futbolcunun Hakan Ağabey'in eline vurarak "Bundan alma." dediğini söylemişti. Böyle veya buna benzer bir olayı siz hiç spor hayatınızda yaşadınız mı?

İkinci de çok genç yaşlardan itibaren sporun içinde oluyorsunuz artık; 9'lu, 10'lu, belki 7'li yaşlardan itibaren. Dolayısıyla hem performansınızı artırmak noktasında antrenmanları yapıyorsunuz hem de bu anlamda bunun zararları, yararları konusunda da fikir sahibi oluyorsunuz. Dolayısıyla, hangi ilacın kullanılıp kullanılmadığı, kullanılmaması gerektiği konusunda bir fikir sahibi olma noktasında veyahut da bu konuda bir enforme konusu söz konusu oldu mu? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Hasan Bey.

HASAN ŞAŞ – O doping cezasından sonra ben hiçbir ilaç kutusuna yaklaşmadım, onu söyleyeyim. Baş ağrısı hapı bile içmedim yani hiç öyle bir şeyle uzaktan yakından alakam olmadı. Daha sonra zaten doktorlarımız kendini güncelledikçe ve daha bilgili doktorlar geldikçe zaten biz onlarla istişare hâlinde ilaç almaya başladık.

Diğer sorunuz...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani, Hakan Bey'in yaşamış olduğu olaya benzer bir olay...

BAŞKAN - Soyunma odasında ilaç...

HASAN ŞAŞ - Öyle bir olayla karşılaşmadım yani.

Diğer sorunuz...

BAŞKAN – Verdiniz zaten.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani, bu konuda mesela şöyle söyleyeyim, daha da açayım. Yani ben sağlıkçı değilim. Yani sizin doping olayı olduğunda ben üniversitede öğrenciydim. Dolayısıyla A-ferin ilacı kullanan birisi de değildim. Ama sizin olayınız olduktan sonra ben A-ferin'in önemli bir ilaç olduğunu öğrendim. Ama, siz, sporun içindesiniz doğal olarak yani bu işin içindesiniz. Dolayısıyla, böyle bir ilacın veya başka ilaçların bu şekilde bir etkisi olduğu konusunda bilgi sahibi olma durumu yok muydu?

HASAN ŞAŞ – Yoktu çünkü öyle bir bilgi bize verilmiyor. Yani, futbolcular toplanıp da doktorlar karşlarına geçip “Bu ilaçta herhangi böyle etki eden maddeler var.” falan, böyle bir eğitim maalesef verilmiyor, belki verilse daha da iyi olur.

BAŞKAN – Şimdi, hem Hakan Şükür burada hem de siz buradasınız.

Japonya'da yapılan Dünya Kupası'nda yer aldınız. Turnuva öncesi kamp yaptınız. Kampta, sizin ifade ettiğiniz gibi doping ile ilgili, ilaçlarla ilgili size bir briefing, bir toplantıda bir şeyler anlatıldı mı? Bu konuda bilgi verildi mi? Anladığım kadarıyla...

HAKAN ŞÜKÜR (İstanbul) – Ben şöyle ifade edeyim: Zaten, az evvel anlatmış olduğum, yaşadığım konu Dünya Kupası'nda gerçekleşen bir şey. Bir sporcu bütün bu organizasyonları takip etme veya bu çalışmalarını takip etme şansına sahip değil yani sadece İnternet'i açarsınız ilaç alacağınız zaman. Ona gerek yok çünkü sağlık kurulları var, doktorunuz var. Doktorum beni uyardı, işte, o ortamda doping içeren ama önceden belirttiğinizde bunun doping statüsüne girmeyeceğini ifade ettiği için ben o maçta oynayabildim ve o rekor gölünü attım. Yani, bilinçlendirme noktasında bizim daha tabana gelme de olsa, biz bütün ilaçlarla ilgili bilinçlendirsek öğrencilerimizi bunun mutlaka ki faydası olur ama doktorlarımıza çok şey düşüyor. Ben az evvel ifade ettim, çok ağır bir gribal enfeksiyon geçirdim. Ben gribin şifa olduğuna inanıyorum yani vücudun bağışıklık sistemiyle ilgili ve benim çocukluğumdan beri ailemin, yakınlarımin bana söylediği bir şey vardı, “Vücudun bir şeyle boğuşması lazım o direnci kazanması için.” derlerdi. Yine ben beş altı gündür yatıyorum, iki günde, belki üç günde kalkacaktım, çok ilaç kullanmadan bunu atlarmaya çalıştım. Bu başka bir bilinç tabii. Bu tarafından baktığımda böyle değerlendiriyorum. Ama öyle bir bilgilendirme çok fazla yok, hâlâ yok yani sporculara, altyapı sporcularına. Maalesef büyük paraların döndüğü spor dünyasının içerisinde çok küçük hatalar bunlar. Bunları çok daha farklı şekilde çözebiliriz. Az evvel WADA'nın bütçesinden bahsederken kulüplerimizin milyon dolarlar harcadığı, federasyonlarımızın artık bütçelerinin geliştiği bir ortamda, bilhassa bu çatı altında bunlarla ilgili de çalışma yapmak lazım. Numune sayısı mı artırılacak, eğitim dediğiniz çok önemli, bunlar okullara, üniversitelere... Çünkü, bir hedefe ulaşabilmek için sadece sporcu değil, az evvel söylediğim gibi, üniversiteye girmek isteyen bir çocuk da, bir genç de o anda ona başvurabiliyor bir an önce ben oraya gireyim diye. Doğru söylüyorum değil mi Hocam? Yani bütün bunları düzenleyecek bir sistemi kurmak... Birçok farklı alan var bu konuda, sadece ilaç aldım, hastalandım, o doping çıktı değil, bu bilinçlenmenin ortaya çıkması lazım. Yani Hasan'ın yani Anadolu çocuğu... Futbolcu ortamı, daha önce de söyledim, af buyursunlar, biraz fırlama ortamlarıdır yani bu tip şeylerden kaçarlardı, doktora daha fazla sığınır. O günkü şartlarda da böyleydi, bugün bu bilinçlenmeyi de sağlamak için zaten bu Komisyon var. Yapılacak çalışmaların ben olumlu sonuçlanacağına yürekten inanıyorum ama evvelsi gün açıklama yapan o dünya şampiyonunun da ifade ettiği gibi, bunu bitirmek mümkün değil. Çünkü, ben olimpiyat ve dünya şampiyonu sporcularla da konuşuyorum, şunu ifade ediyorlar, onların şikâyetleri ki onlar gelince de söyleyeceklerdir bunu: “Biz belli bir güce karşı savaşıyoruz.” Dünyada, dediğiniz gibi, Sayın Hocam da ifade etti, bununla

ilgili çalışmalar yapan enstitüler, laboratuvarlar var. Öyle bir ilaç buluyorlar ki o seneki listede yok, zaten bütün WADA'nın çalışmaları buna göre yapılıyor artık, uzun periyotlu takipler başladı ama ona da bir önlem bulunacak yani bu birbirini kovalayan bir sistem. O açıdan, bizim sporcularımızın da hakkını yememek lazım, biz daha bilinçli çalışarak, federasyonlarımız başta olmak üzere, spor kulüplerimiz daha fazla bütçe ayırarak ben sporcularımızı... Bizim de sporcuyla, gençliği koruma içgüdüleriyle yapacağımız çalışmaları bu entegrasyonda da yaparsak ki onun için buradayız, hep beraber, olumlu katkı sunacağız inşallah.

BAŞKAN – Ben de bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Şu anda tabii, aramızda Güreş Federasyonu Başkanı ve Avrupa, Dünya Olimpiyat Şampiyonu Sporcumuz Hamza Yerlikaya var. Biliyorsunuz, Hamza Yerlikaya 8 Avrupa, 3 dünya, 2 olimpiyat şampiyonluğu kazanmış ve kendisinden bu zamana kadar, bilmiyorum, onlarca, yüzlerce numune alınmış bir sporcu, aldığı madalyalar sebebiyle... Kendisinin de bir şeyler bu noktada... Hazır üst düzey sporcu olarak herhangi bir sorun, doping ile ilgili bir sorun yaşamamış olması nedeniyle kendisine de bir söz verelim, bence daha da renkli hâle getirecektir konuşmayı.

Burada eski bir sporcu olarak, Türk sporunun gururu, Türk güreşinin önemli bir ismi, asrın güreşçisi olarak sizden de bu konudaki üst düzey sporcuların bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi açısından ve doping konusunda yaşadığınız anınız varsa almak isteriz.

Buyurun Sayın Hamza Yerlikaya.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Sayın Başkanım, değerli üyelerimiz; şimdi, öncelikle, ben Komisyonumuzun inşallah Türk sporuna, Türk güreş camiasına ve bütün branşlara hayırlar getirmesini temenni ediyorum. Ben inanıyorum ki buradan çıkacak olan sonuçlar da Türk sporuna büyük katkılar sağlayacaktır. Türk sporundaki yasal altyapı, mevzuat açısından da eksiklikler giderilerek tez zamanda çözüleceği kanaatindeyim. Bu yüzden, onun için, ben bütün parti gruplarımıza tek tek teşekkür ediyorum böyle bir komisyona imza attıkları için.

Tabii, bizlerin de yıllarca Avrupa'da, dünyada, olimpiyatlarda idrar verme imkânımız oldu. Tabii, idrarı verirken etrafındaki adama güvenmek zorundasın.

BAŞKAN – Doping numunesi.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Yani doping numunesini verirken etrafındaki adama güvenmek zorundasın, kampa çalıştığın kişiye güvenmek zorundasın, doktora güvenmek zorundasın, masöre -özellikle bizim gibi branşlarda öncelik masörlerdedir, doktora değil- güvenmek zorundasın. Tabii, hepsini bir araya getirdiğin zaman problem yaşayan, bizim de beraber olduğumuz arkadaşlarımız var mı? Var. Bu tarz engeller var mı? Var. Ama, ben spor yaparken de -Osman Bey de, bizatihi bizim Federasyon Başkanlığımız döneminde, benim sporculuğum döneminde- şuna çok inancım yoktu: Yani yetişkin sporcularda "Bana doktor ilaç verdi, masörden ilaç aldım, dopingli çıktım, hoca -büyükler kategorisini kastediyorum- bilmeden bana ilaç verdi." gibi olaylar bana hiçbir zaman çok gerçek gibi gelmedi. Çünkü, ben de profesyonel spor yaparken sahada asla ve kata, herkesin yemediği yemekten asla yemek yemedim, herkesin beraber olup da su içtiği yerden içtiklerini görmedikçe su içmedim. Avrupa'da ve dünyada, otelden götürdüğüm sudur benim kullandığım, salonda, maç esnasında, asla orada anlık almadım.

BAŞKAN - Başkasının verdiği bir şeyi almadınız. Çok önemli.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Asla almadım. Şu bir gerçek: Var mıydı? Var. Millî takım hocalarının bazılarının, kulüp hocalarının bazılarının dopinge teşvik etme yönünde telkinleri oldu mu? Oldu. Bu doğrudur. Bu iş tek başına yapılacak bir mesele değil. Buradaki problem şu: Sporcuya iyi niyetle ilk zamanlar doping ilacı veriliyor, sonra çocuğun yaşam şekli hâline geliyor ve doping almadan mücadele edemeyeceğini anlıyor.

BAŞKAN – Öyle düşünüyor.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Ondan sonraki yaşantısında da mutlaka ilaç almadan merdiven dahi çıkmasının mümkün olmadığı kanaatine varıyor ve bu hayatının bir gerçeği hâline geliyor. Bunları biz yaşadık ki bu doping numunelerinde, bana göre -demin sayın vekilimiz çok doğru bir yeri yakaladı- uluslararası federasyonlar, yurt dışındaki bazı ülkelerde laboratuvarlar Anti-Doping Ajansı WADA'nın listesinde olmayan ilaçları buluyor, sporcularına kullanıyor, sen onu bulana kadar, laboratuvarlar bunu keşfedene kadar atı alan Üsküdar'ı geçiyor, işte eşitsizlik o zaman başlıyor. Yani, bütün branşlardaki, mesela Türkiye'deki bazı sporcuların "Efenim, bu şartlarda ben yarışmam." demesindeki neden bu. Bazı ülkelerin laboratuvarları muazzam çalışıyor. Zaten, bir sporcunun doping yaptığını tescil etmek yani onu yakalamak için illaki idrar numunesini almaya gerek yok, fiziki özelliklerine baktığınız zaman, vücudunun yapısına baktığınız zaman, bayanlardaki değişim farklı, erkeklerdeki değişim farklı. Yani, biz de güreşte kimin idrarında doping çıkabileceğini, kimin vücudunda doping olduğunu listeye vermeden, aldırmadan az çok biliyoruz.

Zaman içerisinde, zaman zaman nokta atışları yaptığımız da oluyor yani bu arkadaşta doping var olduğunu bildiğimiz oluyor ama bizler bilinçsiz miyiz? Evet, Türkiye’de spor doping anlamında bilinçsiz, bu bir gerçek. Bilinçlendirmek lazım mı? Evet, Türkiye’de her kesimi bilinçlendirmek lazım. Türkiye’de spor adına ayağına top dahi değen bir ilköğretim öğrencisini dahi bilinçlendirmek gerek. Bu iş temelden başlamalı, bu iş eğitim sürecinde başlamalı, belirli seviyeye geldikten sonra başlatmanın da hiçbir anlamı yok, geri dönüşü de yok, başladıktan sonra geri dönüyor. Bizler de bunu zaman içerisinde yaşadık, sporculuk dönemlerimizde yaşadık. Hatta, söylemekte de sakınca görmüyorum, kapatılanlar da oldu zaman içerisinde, geçmişte, kapatılanları da gördük.

Ben bunları sporcu olarak söylüyorum, bugünkü Federasyon Başkanı olarak söylemiyorum, yaşadıklarımızı aktarıyorum.

BAŞKAN – Evet, zaten sporcu olarak sordum size.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Yani kapatılanları da gördük, kapatılanları da duyduk, kapatılanları da yaşadık ama o günleri bugün bir daha yaşamak doğru değil. Maalesef, sporda 35-45 yaş sendromu yaşanmaya başladı, amatör sporda. Son günleri, son yılları takip ederseniz 35-50 yaş sendromları yaşanmaya başladı.

Ölüm oranları sportif anlamda artmaya başladı. Bunun altında yatan en büyük nedenlerden bir tanesi de doping, bakın, en büyük nedenlerden bir tanesi. Son iki seneden beri ya da üç seneden beri Bakanlığımızın ve Genel Müdürlüğümüzün bu konuda ciddi tasarrufları var, bu konuda ciddi yaptırımları da zaten gözüktüyor, bize karşı da yapmış oldukları çok ciddi destekler var.

Şunu da anlamak lazım, şunu da ayarlamak lazım: Mesela, demin Hasan Hocam çok güzel bir şey söyledi, işte “kulübümüzün doktoru” dedi. Evet, yani kulübünün doktoru ama bugün millî takımlarda maalesef, belki halterin vardır, belki güreşin vardır ama geri kalan branşların doktoru yoktur. Bir doktoru orada tutmanın maliyetleri var. Bu maliyetler bütçeye yansımadığı müddetçe hiçbir federasyon, fahri doktor haricinde, asli görevi olan doktoru alma şansı yoktur. Şimdi, temeline inmek lazım bu meselenin. Biz buna sadece yüzeysel olarak bakıyoruz. Meseleye biz sadece yüzeysel olarak baktığımız için, temele inmediğimizden dolayı problemler temelden geliyor. Bir federasyon olarak ben bir doktoru bünyeme, uhdeme almam için ve onu sporcunun her ihtiyacı olduğu zaman kullanmam için, o fikirlerini, profesyonelliğini, ustalığını, doktorluğunu kullanmam için emek parasını vermem lazım. Bunu bütçeden karşılamak zorundasın. Hangi federasyon bunu karşılayabilir bu anlamda? Mümkün değil. Şimdi, ben bazı gerçeklere yani bir senelik de Federasyon Başkanlığı dönemimi anlatayım.

BAŞKAN – Şimdi, Federasyon Başkanı olarak mı konuşuyorsun?

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Evet, federasyon dönemime döndüm.

Karşılamak mümkün müdür? Değildir, ihtiyaçları.... Bugün Türkiye’de ilaç satan masör var, masörler var, ilaç satan bizatihi masörler var, geçim kaynağı sağlayan masörler var. Bakın hepsini demiyorum, hepsi değil.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bizim işi yapan ne kadar çokmuş ya!

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Ama maalesef, bakın, bizler çekirdekten, sporun tabanından geldik. Ben 8-9 yaşımdan beri içinden geldim. Bundan sekiz-dokuz ay ya da bir sene önce bir gazetede bir manşet, bir hocanın manşetini gördük. İşte, elimizden kaçırdığımız, başka ülkeleri çalıştırdığı bir branşta, birkaç branşta falan söylendi hâlbuki Türkiye’ye dopingi sokan hoca oydu, hocalardan bir tanesi oydu. İsimler üzerine asla girmeden yüzeysel olarak geçmek istiyorum.

Diyeceğiz ki: “Efendim, bu işler Avrupa’da çıkmıyor da neden Türkiye’de?” Aslında, Avrupa’da, Türkiye’de çıkmış olduğu orandan daha fazla çıkıyor ama Avrupa’nın medyası maalesef bu kadar yaygara yapmıyor, bu kadar ön plana atmıyor, kendi ülkesinin sportif anlamda yurt dışına karşı imajını bu kadar bozmuyor. Bizim farklılıklarımız var. Biz biraz daha olayı farklı görüp sportif anlamda yapılan her şeyi haber yapma, haber niteliği taşıdığı için her şeyi habere taşıyabiliyoruz. Onun için, bu konularda tabii ki spor camialarının da bir rahatsızlıkları var. Ben hem sporcu olarak spor camiasının sesi olmak istedim hem de bir Federasyon Başkanı olarak federasyon başkanlarının sesi olmak istedim. Bu işte temele inmek lazım, temelde mücadele etmek lazım. İlköğretim dönemlerinde sporcu, sağlık anlamında müfredatta yer bulabilir, üniversitemizde... Değerli Hocam Isparta Üniversitemizin Rektörlüğünü yaptığı yıllarca, benim de bizatihi bitirdiğim üniversitesinin rektörüydü.

BAŞKAN – Talebesi oldunuz yani.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Talebesiydim, beraber görev yaptık.

Yani üniversitelerde bu konu ciddi anlamda ders olarak anlatılmalı. Dopingin belki şöhret anlamında, parasal anlamda katacağı çok büyük katkılar olabilir ama hiçbirisini sağlıklı kazanmak mümkün değil, parayla sağlığı kazanmak mümkün değil.

Onun için, ben bu konuda Komisyonumuza teşekkür ediyorum. İnşallah sonuçların da camialara hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, tabii, Sayın Başkanla sporculuk döneminde de biz beraber çalıştık. Ben de Hamza'nın nasıl doğal ürünler aldığını biliyorum. Hamza'nın odasından balı, cevizi, özel karışımları eksik olmazdı.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Hocam, en lüks ilacımız Kreatin'di. Onu da kilomuz düştüğü dönemlerde tutulduğu için fazla kullanamıyorduk.

BAŞKAN – Hamza gece kalkıp işte balını karıştırıp yer. O tek kalır zaten kamplarda. Özel beslenme şeyi vardır.

Tabii, siz uzun süre sporculuk yaptınız. Bu süreç içerisinde de büyük başarılar elde ettiniz. İnşallah, Federasyon Başkanı olarak da güzel başarılar elde edeceksiniz. Biz buna inanıyoruz.

Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Erdal Bey, buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Hem Sayın Başkana hem de Hasan Hocama çok teşekkür ediyorum ama çok merak ettiğim birkaç konu var.

Endüstri çok büyüyor, futbol değil de spor endüstrisi çok büyüyor. Hele böyle gözde sporlarda paralar da çok büyüdüğü için aslında biraz da ondan dolayı zorlanıyor artık. Yani hem bilim hem teknolojiye çok ilerliyor. İşte geçen hafta konuştuğumuz gibi, işte bugün de söyleniyor, “Bundan, dopingden bir vesileyle kurtulmanın imkânı yok.” deniyor, aşağıya ne kadar indirilebilirse tarzında bir konu.

Çok merak ettiğim bir konu: Galatasaray gibi Türkiye'nin çok güzide bir kulübünde, çok iyi bir zamanda ve gerçekten dünyada da çok ciddi, namı duyulmuş sporcular arasına girdiniz o dönemlerde. Peki, Galatasaray'da böyle bir bilinçlendirme süreci yaşadınız mı, bir kere bunu çok merak ediyorum. Birincisi bu.

İkincisi: Bu süreç yaşanırken doktor size bu hapı verdi mi bile bile? İlk 18'in içerisinde bir de oynama ihtimaliniz var. Peki, bu varken böyle bir facianın yaşanması ve arkasından kulübün bununla ilgili ne gibi şeyler yaptığını sizden öğrenmek istiyorum.

Ayrıca, bugün Türkiye'nin millî takımında hocalık yapıyorsunuz veya bazı kademelerinde. Millî takımın tüm kademelerinde bu bilinçle ilgili konularda neler yapıyorsunuz, bunu merak ediyorum. Bu çok önemli bence.

Süreçte “eğitim” dedik hep çocuklardan, alt kademedan başlayarak eğitimden başladık. Bununla ilgili sizin hem millî takımda bunu yaparken bütün spor kulüplerine, futbol kulüplerine çünkü sizler orada bütün Türkiye'deki spor kulüplerine bir vesileyle öyle veya böyle tavsiye kararları gönderme durumundasınız. Bunları yapıyor musunuz? Bunları merak ediyorum.

BAŞKAN – Hasan Bey, buyurun.

HASAN ŞAŞ – Tabii, şu an bu konuda emekleme aşamasındayız. Henüz öyle oyuncuların çok bilinçlendirildiği, bilgilendirildiği bir ortam maalesef yok. Yani bu işte Hamza Hocamın, Hakan Ağabey'in, Tamer Ağabey'in dediği gibi, bu eğitimin ilkokul yaşlarından başlaması lazım çünkü futbolcularda ve sporcularda iki tane kaygı vardır bence: Biri başarısızlık, diğeri maddiyattır. Şimdi, bunlar olduğu müddetçe bu dopinge savaşmamız bence çok zor gibi görünüyor. Bu ortamlarda, bu dopinge mücadele ortamlarında bence en küçük seviyeye yani yaşların en küçük seviyeye inmesi en büyük çözümdür.

O dönemde tabii, doktorun bana ilaç verdiği dönemde -98 yılıydı- bence her şey amatördü yani Türkiye'de her şey amatördü. Şu an yeni yeni doping bilinçlendirilmesi oluyor. İşte, buraya gelip toplantılar yapabiliyoruz hepimiz ve fikirlerimizi paylaşıyoruz. Bu konuda millî takımın, A Millî Takımın bence daha çok çalışması lazım ve kulüplerin futbolcularını senede özellikle iki üç kez bilgilendirmesi gerekiyor. Şimdi, bize son dönemlerde UEFA'dan habersiz bir şekilde doktorlar kulübe hani bir baskı şeklinde -tabiri caizse- geliyorlar ve seçtikleri oyunculardan doping örneği alıyorlar. Böyle olunca daha çok dikkat etmeye başladılar oyuncular, daha çok doktorlarıyla istişare etmeye başladılar. Böyle olunca, bu konuları aslında çok gündeme getirince bence dopinge mücadelede daha iyi bir seviyeye gelebiliriz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Tabii, burada şu ortaya çıkıyor: Sporun sağlık ayağı ciddi eksikliklerle karşı karşıya dolayısıyla bunun tamamlanması gerekiyor.

Halil Bey, buyurun.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Milyarlarca doların döndüğü bir sektör. Doğrusu bu tür şeylerin önüne geçmek çok kolay değil, o zaten ifade ediliyor ama Hamza Bey'in belirttiği gibi, takımlarda ya da federasyonlarda yarışmalarda bu tür ilaçların kullanılmadığını bilmeyen hemen hemen yok. Bu anlamıyla, sporunun da bilmemesi için hiçbir neden yok, kalmıyor. Her ne kadar işte eğitimden falan söz ediliyorsa, bilinçli bir

alma da söz konusu. Masör biliyor, hoca biliyor, hatta orada çalışan biliyor. Peçeteler içerisinde soyunma odalarına kadar geliyorsa herkes biliyor demek ki, bu nedenle sporcu da biliyor. Mesela, Hakan Vekilimiz, küçük yaşta, odasına geldiği zaman bile farkına varıyor.

Ben öğretmen okulu okudum, ben de futbol oynuyordum. Doğrusu öğretmenimiz bize de bazı şeyler veriyordu. Durup dururken, hasta olmadığı hâlde, başı ağrımadığı hâlde, gözü ağrımadığı hâlde kendisine ilaç sunulan bir sporcu bunun nedenini, niçinini nasıl sorgulamaz? Bu nedenle, sporcularda da problem var demek. Ama eğer bu şekilde yani ilaç içmemesi hâlinde sporcu kazanamayacağı yönünde koşullandırılmışsa artık bu şeyi savunur duruma da düşüyor. Mesela, WADA'nın kuralları var, WADA diyor ki: "İlaç kullanım belgesi varsa sorun değil." Mesela, Hasan Bey -o zaman da vardı- o doktor nasıl böyle bir belge sunmaz? Böyle bir sorgulama yaparken doktorun görüşü alınmaz mı? Mesela, aile doktoru. Bu işe vesile olan o doktoru burada dinlemek mümkün değil mi gibi soruları sormak lazım kendimize.

Sporu bıraktıktan sonra bu tür konular üzerinde daha gerçekçi şeyler söylemek mümkün ama aslolan, temiz sporun, ahlaklı sporcunun yetiştirilmesi mutlak, ama bu da mutlaka eğitimle olacaktır. Öyle anlaşıyor ki bu ilaçları alma konusunda sporcudan en üste kadar belirli bir talep var. Bu talep olduğu içindir ki bu tür şeyler, skandallar yaşanıyor. İşte, diyelim ki Halter Federasyonunda veya işte haltercilerimizin o hâle gelmesi vesaire... Yani daha da var, güreşçilerde daha çok oldu. O nedenle böyle bir Komisyonun gerçekten şeyi ağır ama geçmişte ilaç kullanan -bilerek veya bilmeyerek diyelim, arkadaşlar alınmasınlar, arkadaşlarımızın da mutlaka çok katkıları olacak- bu tür şeylerle karşılaşan diğer arkadaşları da dinlemekte mutlaka yarar var. Hatta, mümkünse, mesela Hasan Bey'in, Sayın Hasan Şaş'ın dosyası görülemez mi? Bakılamaz mı o dosyaya? Ona da bakmakta yarar var.

HASAN ŞAŞ – Memnuniyetle. Ben şöyle bir not vereyim size. Ben altı ay ceza yedim ama kulüple...

HALİL AKSOY (Ağrı) – Hayır, kabul edilemez bir şey. Hem ceza yiyorsunuz hem askere gönderiliyorsunuz...

HASAN ŞAŞ – Yok, yok, ben kendim...

BAŞKAN – Askere gitme tercihi kendisine ait.

HASAN ŞAŞ – O dönemde şöyle bir şeye de şaşırdım ben: Ya doktor suçlu ya futbolcu. Ben altı ay ceza yedim. Kulüp doktoru yani o günkü kulüp doktoru iki yıl ceza yedi. İki tarafta mı suçlu?

BAŞKAN – WADA'nın kuralı öyle değil mi?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) - Sana az vermişler zaten.

HASAN ŞAŞ – Altı aydır yani normal altı ay...

BAŞKAN – Futbol Federasyonu biraz şey yapmış...

HASAN ŞAŞ – Doktor da iki yıl yedi yani... Bir şeye de dikkat etmekte yarar var...

BAŞKAN – Halil Bey, buyurun.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – İki yıl cezası doktorun hekimlik yapamama mı, spor kulübünde doktorluk...

HASAN ŞAŞ – Spor kulübünde çalışamaz, tabii.

BAŞKAN - Hasan Bey'in dosyasını Futbol Federasyonu gelecek, isteriz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Doktorluk yapmama cezasını kim verebiliyor? Öyle bir cezayı kimse veremiyor Türkiye'de. Geçici...

BAŞKAN – Halil Bey, tamamlasın, ondan sonra görüşlerinizi alalım.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Gerek temiz sporda gerek ahlaklı sporda ulusal çıkarı gerekçe göstererek bu formatın bozulmasına izin vermemek lazım, kesinlikle izin vermemek lazım. Zira "İmaj bozuluyor, imaj bozulduğu için vermeyelim." şeklinde bir şey çok doğru olmaz. Basının mutlaka bu tür şeyler üzerine gitmesinde de yarar var. En azından bu, hem halk sağlığı açısından, ki o kadar yaygın kullanılıyor ki doğrudan doğruya bir halk sağlığı sorunu da olmuş bu -geçen toplantılarda da zaten sözü edildi- o nedenle basın bu konuda çok daha hassasiyetle üzerinde durması... Ama abartarak veya işte bunu belirli amaçlar için kullanarak değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Halil Bey.

Metin Bey, buyurun. Herhâlde bir açıklama getireceksiniz bu konuya.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Şöyle bir şey söylemek istiyorum, Hamza da ifade etti: Türkiye'deki federasyonlarda kurumsallaşmayan tek yapı sağlık kurullarıdır. 37, değil mi toplam federasyonumuz?

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – 60 federasyonun 28'i olimpiik.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Olimpik olan 28 federasyonumuz özellikle bizim için önemli. 28 federasyonumuzda... Bu federasyon seçimlerinde, ondan sonra sağlık kurullarının oluşturulmasında şöyle bir metodoloji oluşur. Ya, işte orada federasyon başkanının, yönetim kurulundaki arkadaşların tanıdığı doktor kimse onlar yazılır. İşte “Bizim Ahmet Ağabey olsun.” denir, Ahmet Ağabey yazılır. Ahmet Ağabey kadın doğumcudur, olsun ama doktordur, o yazılır. Bu gerçeğe de yüzleşmemiz lazım. Ne bileyim, “Fatma Abla olsun.” denir, Fatma Abla göğüs hastalıkları uzmanı, o da yazılır. Bunlar herhangi bir ücret karşılığı yapılan görevler değildir. Federasyonların sağlık kurulları oralara yazılır. Ondan sonra, bir de özellikle takımların yani olimpik takımların dünya ve Avrupa şampiyonları olur. Onlara gidip gelen sporcuların da sevdiği bazı böyle doktorlar vardır. Onlarla da işte sizin İbrahim gibi “Aman ya, İbrahim Ağabey gelsin.” denir, İbrahim gider gelir. Yani, böyle bir kurumsal bir yapı yoktur federasyonlarda. Gerçi futbol kulüpleri, Futbol Federasyonu bu konuda biraz daha şanslı. Neden? Çünkü hem özerk hem de bir para harcayabilme becerisi var. Her futbol kulübünün bir doktor bulundurma zorunluluğu var, kulüp doktoru. Bu çok önemlidir ve kulüp doktoru da... Eğer bu iş federasyonun ciddi sarılan bir doktoru var ise o, işte... Bizim zamanında tekvandoda yaptığımız gibi, bütün olimpik sporcuların hepsi aspirin dahi alsalar belirli bir müsaade içerisinde alırlar, onların hepsini bize bildirmek zorundadırlar, her şeyi söylemek zorundadırlar. Futbolda da böyledir. Şimdi, takım doktorları bu konuda “Ne alıyorsun? Ne ediyorsun?” Çünkü idrar numuneleri özellikle maçlarda alınmaya başladığı andan itibaren böyle bir ciddiyet gelmiştir.

Yine, bizim, Doping Komisyonunun önereceği en önemli şeylerden bir tanesi, hem federasyonlarımızda hem kulüplerimizde sağlığın yani sağlık hizmetinin kurumsallaşması için bir şey yapmamız gerekiyor. Yani, işte, “Ahmet ağabey, Mehmet ağabey” yerine, bunu böyle daha düzgün, gerçekten yapan... Bunlara bir bütçe mi ayırmak gerekiyor, takım doktorluğu açısından? Millî takım doktorluğu açısından ayrı bir bütçesi mi olması gerekiyor? Bunların özellikleri, mutlaka ya spor hekimi ya ortopediyle ilgili spor hekimliği cerrahisi çalışmış bir arkadaşın... Orada branşın da belirlenmesi lazım yani en azından bir branşlaşmanın da hakkının teslim edilmesi lazım. Yurt dışına gittiğimiz zaman, özellikle Amerika’ya gittiğimizde hakikaten hep imrenirdik yani gelir takımlar, doktorlar, yetkili 4-5 tane sağlık sorumlusu, ortopedisti; ne bileyim, “athletic trainer”ı, işte, “fitness”cısı, mentoru; onun dışında, gıdacısı, her şeyini kontrol eden çok sağlam bir ekiple gelirdi Amerikalılar.

HAKAN ŞÜKÜR (İstanbul) - Hocam, sözünüzü kestim de bizim millî takıma mentor getirdiler bir gün, manşette “Deli doktoru aldılar.” dediler. Bir de bakış açısı da önemli. Getirdiğin zaman da böyle algılanıyor maalesef.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Yani, bunları kurumsallaştırdığınız zaman o zaman hem doktor daha dikkatli olur yani kurumsal bir düzeyde olsa... Mesela, o zaman Hasan’a diyecektir ki “Hasan, grip mi oldun? Sen ne alıyorsun?”, “A-ferin”, “Bunu bildirelim önceden.” diyelim. Yani, bunlar olabilir.

HALİL AKSOY (Ağrı) - Hem yönetmeliğinde olmalı hem de gerektiğinde yemin etmeli.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Tabii, o zaten yemin ediyor. Doktor Hipokrat yemini eder.

HALİL AKSOY (Ağrı) - Hipokrat yemini dışında...

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Yani, o açıdan bunu mutlaka bulundurmamız lazım yani sağlığın kurumsallaşmasını sağlamamız lazım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Mesut Bey, buyurun.

Ondan sonra Mehmet Bey’e söz vereceğiz.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, benim sorum Güreş Federasyonu Başkanımız Hamza Yerlikaya Bey’e. Biraz önce sunumlarını dinledik, sporculuk millî takımındaki yeriyse ve sporculuk tecrübelerini bizimle paylaştı. Son dönemlerde de Federasyon Başkanlığı, doping ile ilgili tecrübelerini bizle paylaştı. Şimdi, sorum şu: Diyorum ki masanın iki tarafının da görmüş bir arkadaşımızsınız. Radikal bir karar alıp Türkiye’deki doping ile ilgili mücadele şu şekliyle kesilir diye bir soru yöneltsek buna nasıl bir cevap verirsiniz? Masanın her iki yüzünde de bulunmuş biri olarak ve bu işte çok büyük tecrübe sahibi olarak tüm yetkilerin size verildiğini düşünelim, radikal bir kararla nasıl bir sistem uygularsınız?

Çok teşekkür ediyorum.

Kayıtlara geçmesi anlamında söylüyorum. Çok önemli çünkü bu olay, kayıtlara geçsin.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Malumunuz, 2013 yılının içerisinde, 2012’nin sonunda başlamak kaydıyla benden önceki federasyon başkanlarımızın da doping anlamında çok ciddi çalışmaları oldu. Bu dönem biz de

aynı şekilde yolumuza devam ediyoruz. Sadece dün, hafta sonu, Büyükler, Serbest ve Grekoromen Bayanlar Türkiye Şampiyonası'ndan 93 tane numune aldık. Bunun içinde ilk 4'e giren sporcular var, bir de doktorların tespit ettiği, doktorların bilakis "Bunda da olabilir." dediği... Çünkü, sporda şöyle bir şey de var, sporcu o şampiyonada doping numunesi alındığını hissederse ilk turlarda, ikinci turlarda takla atabiliyor. Onun da önüne geçebilmek için turlarda da alındı. 93 tane sporcudan idrar numunesi aldık. Bir de bizde sadece minder değil, biliyorsunuz, gelenekselde de var, yağlı ve karakucak boyutu da var. Bu sene 2013 yılında oradan tam 123 tane numune aldık. Bunun 20 tanesi -medyada da duyulmuştur- dopingli çıktılar, işlemleri yapıldı. Uluslararası alanda doping numune sonuçları iki gün önce itibarıyla ülkeye bildirim yapıldı "Yurt dışındaki yapılan müsabakalarda alınan madalyaların hiçbir tanesinde doping numunesine rastlanmamıştır." diye raporları geldi. Biz de aynı zamanda Türkiye'de kamplara baskın yaparak, kamplarda bizi odalara baskın yaparak bunu engelleme yolunda, hatta yarışma öncesi evlerinde idrara tabii tutarak bunun önüne geçmeye çalışıyoruz. Zaten, bu konuda Bakanlığımız ve Genel Müdürlüğümüz belirli bir kota da ayırdı, biraz da fazlaca ayırdı; artık, bundan sonra limit yok yani limitsiz bir şekilde ne gerekiyorsa sonuna kadar üzerine gidiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Domaç, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Şaş'a ve Sayın Milletvekilime çok teşekkür ediyoruz bize gelip bilgilerini bizimle paylaştığı için.

Türkiye'nin spor macerası daha yeni yeni görülür hâle geliyor yani biz hemen unutuyoruz geçtiğimiz süreçleri, daha yeni Avrupalara çıkıyoruz. Örneğin, işte, olimpiyatlarda şampiyon oluyorduk falan ama güreş alanında olimpiyatlarda şampiyon oluyorduk, olimpiyat madalyalarımız var daha çok; şimdi, başka alanlarda da yavaş yavaş olimpiyat şampiyonu oluyoruz. Halterde de olduk Naim Süleymanoğlu'yla falan ama ondan sonra başlayan süreçler onlar. Şimdi çok daha görünür hâle geldi Türk sporu ve gerçekten spora ilgi de arttı giderek; spora ilgi arttı, spor yapan insan sayısı arttı. Yani, mesela, bizim futbol takımlarımıza dağıtılan yayıncı kuruluşun parası Avrupa'da örneklerden bir tanesi, Avrupa'nın önemli örneklerinden bir tanesi. Demek ki vatandaş da spora para harcıyor ama vatandaş, bir müddet sonra, harcadığı paranın birtakım nedenlerle boş olduğuna, yanlış olduğuna karar verirse spordan da umudunu keser, her alanındaki spordan umudunu keser, toplum umudunu keser spordan. Önce, bu sorumluluğumuz topluma karşı yani bu dopingle mücadelenin sorumluluğu topluma karşı. İki şekilde topluma karşı: Bir, sağlığıyla ilgili bir de onun güveniyle ilgili. Bunları sağlayabilmek için de dünya kurallarını koymuş. Biz de bu kurallara yavaş yavaş uymaya başlıyoruz, yavaş yavaş. İşte, WADA kurallarına uymak için yola çıkmamızın macerası çok kısa bir süre. Yavaş yavaş uyuyoruz. Bu Komisyon bunu hızlandırabilir mi? Bu Komisyon bunu hızlandırabilir. Biz el birliğiyle gayret sarf edersek, uğraşırsak, çaba harcarsak hızlandırabilir bu Komisyon.

Mesela, Hasan Şaş arkadaşımızın buraya gelmesi önemli bir şey çünkü şunu gösteriyor bize: Ne kadar iyi niyetli olursan ol bu seni bulabiliyor, sonuçta seni bulabiliyor, seni bulup hayatını değiştirebiliyor. Bu tür şeyler dünyada da şüphesiz olmuştur ama bizdeki ironik bir şeydir. Hiç bilgisi olmadan, aldığı ilaç hakkında dahi fikri olmadan, hiçbir fikri olmadan... Dolayısıyla, biz çok temel bir yaklaşımla bu Komisyon vasıtasıyla kamuoyunun ilgisini buraya çektiğimiz gibi ilgi eksikliğini sağlamadan bunun önemli bir sorun olduğunu ve çözülebileceğini kamuoyuna göstermemiz lazım.

Şimdi, hekimlikle ilgili konuda Hocam çok güzel söyledi yani gerçekten çok güzel. Yani, federasyonların kimleri hekim yaptığını, nasıl bir ahbap çavuş ilişkisinin devam ettiğini; aslında ahbap doktorun o federasyonda doktor olmak için, bulunmak için, görünmek için katkı sağladığını ama bunların hepsinin de olumsuzluk olduğunu çok rahatlıkla söyledi hocam. Bunların hepsi olumsuzluk, yani olumlu bir tarafı yok bunun.

Bakın, geldiğimiz nokta çok önemli. Artık sağlık kuruluşlarımız var bizim, devasa, büyük sağlık kuruluşlarımız var, onlarla sponsorluk anlaşması yapan kulüplerimiz var, federasyonlarımız var, kulüplerimiz var onlarla sponsorluk yapan. O sağlık kuruluşlarımızla diğer federasyonlarımız da sponsorluk değil de belki parasal olarak toptan anlaşma yapabilirler veya birkaç sağlık kuruluşuyla, işte, 26 federasyonun 20'sinin varsa, 20'sinin yoksa toptan anlaşma yapabilirler, bu hizmeti tüm yönleriyle satın alabilirler, tüm yönleriyle satın alırlar. O zaman bir data da oluşur onların da elinde, federasyonun da elinde ciddi bir data da oluşur süreç içerisinde. Yararlı olur diye düşünüyorum ben. Örneğin, genel olarak futbol kulüplerine ortopedist şey yaparlar sağlık, işte, şeysi olarak, doktor olarak ortopedist. Ama başkalarına çok ihtiyaç var, sadece ortopedist yetmez, başkalarına çok ihtiyaç var. Örneğin, çok önemli bir maçta maça çıkmadan önce bence ortopediste ihtiyaç yok, başka hekime ihtiyaç var. Yani, ben inanıyorum ki çoğu gece uyuyamamışlardır, çoğu gece uyuduklarını sanmıyorum. Yani, çok... Gerçekten uyunmaz. Bir de şuna bakmalıyız hepimiz: Bu çocuklar bizim çocuklarımız ve bu çocukları biz olimpiyat şampiyonu olduklarında dünyanın en önemli insanları olarak gösteriyoruz ama onlar hâlâ çocuk, onlar hâlâ çocuk yani 18 yaşında, 19 yaşında. Biz onları farklı bir şey gösteriyoruz. Onlar dünyada mit oluyorlar, biz onları, işte, yani erişilmez

birileri olarak gösteriyoruz. Onların yaşamlarında, daha sonraki yaşamlarında da çocukların çocukluk hâllerinin devam ettiğini de düşünerek onların üzerinden esirgememeliyiz, elimizi onların üstünde devamlı tutabilmeliyiz. Bu el baskıcı bir el değil, onları yüceltici bir elden bahsediyorum. Bunu yaparken şunu çok net konuşmalıyız diye düşünüyorum: Bu komisyonda bu dağınık yapıyı çözmeliyiz. Bir sistematize, sistematik hâle getirmeliyiz bu dağınık yapıyı çözerek, “Orada farklı bir şey var, burada farklı bir şey var, şurada farklı bir şey var.” falan, bu dağınık yapıyı çözüp sistematik bir hâle getirmeliyiz. Bunu, bu sistematik hâle getirdiğimiz yapıda sorumlulukları da, kimden neyi soracağımızı da çok iyi yerine koymalıyız. Bu şekilde, Türk sporunda başarı varsa bir ölçüde tesadüfi, kalıcı değil -çok net söylüyorum tesadüfi, kalıcı değil- biz biraz daha çabalayalım, zaman harcayalım, vakit verelim, bunları kalıcı hâle getirelim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz Sayın Domaç.

Sayın Canalıoğlu, buyurun.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Birkaç söz de ben istiyorum. Öncelikle, ben de çok teşekkür ediyorum Hasan Şaş’a. Gerçekten sevdiğim, takdir ettiğim bir sporcudur. Burada bulunması bizim için de çok anlam taşıyor; onun için tekrar teşekkür ediyorum ve hoş geldin diyorum.

Şimdi, şu yapmış olduğumuz dördüncü toplantıda ben şunu anladım ki: Federasyonlarımız gerçekten konularına hâkim. Yani, doping nedir, hangi ilaçlar yasak ilaçlardır, ne alınırsa doping sayılır, işte, bununla ilgili numune ne zaman alınır, imkânlar ölçüsünde ne kadar numune almanız gerekir ve sonuç olarak da bütçelerinin kısıtlı olduğunu ifade ettiler ve bu için çok parasal boyutu olduğunu da söylediler. Ama, bunlar hep bilinen yöntemler ama çok daha önemlisi bugün Hasan Şaş arkadaşımızın, Hocamızın burada başından geçeni anlatarak olaya çok önemli katkı sağladığını yürekten inanarak söylemek istiyorum. Hamza Yerlikaya Hocam da aynı şekilde, anlatarak çok önemli katkı sağladılar. Yani “Bana ağaçtan düşeni getirin.” anlamında oldu bu. Yani, adamın kolu kırıldı ama kolu kırılanı, acı çekenı anlatmak lazım.

Benim şöyle demin aklıma geldi: Ben 1972-1974 yılları arasında Erzurumspor’da oynuyordum. O dönemlerde masörümüz vardı, rahmetli oldu. Hocamız da Hadi Vuraler idi, o da rahmetli oldu. Bazı sporculara bomba veriyorlardı “Al sen, bomba; al sen, bomba.” diyorlardı. O zaman 1972’ydi, çoğunuz... İşte burada bir Mehmet Bey’le beraber yaşıdınız, benden on sekiz gün büyük, öyle.

Şimdi, diyorlardı. Ben çok merak ettim, Hadi Hoca’ya sordum. “Hocam...” dedim... İşte Hüseyin Tok da bizde oynuyor o zaman, Hüseyin Tok, dönemimizde, Selahattin Diyadin ile Hasan Sargın’lar. İyi de bir takımımız vardı, Fenerbahçe’yi de 3-0 yenmiştik ve o yıl onlar... (Gülüşmeler) Bir dakika, o yıl, bak ama... O gün, o yıl onlar namağlup, şampiyon oldular, biz de o yıl Erzurumspor olarak namağlup şampiyon olduk yani biz onları yenmesek namağlup şampiyon olamayacaktınız, onu demek istiyorum. Evet, işin boyutu bu.

Ben sordum, dedi ki Hocamız: “Biz sporcuların performansına bakarız.” Yani, o gün, işte, hâlsiz kimse, işte, antrenmanlarda çok büyük performans göstermediyse biz ona böyle takviye ilaç veririz.” ve bu bizi o zamanlar tatmin etmişti yani çok, yıllar öncesi bilmiyorduk yani ama bu gelinen noktada baktık ki, demek ki o zamandan bu yana takviye edici, yasaklı ilaç da işte “bomba” adı altında veriliyormuş, bu bir nokta.

Ben aslında onu bir kenara bırakarak şunu söylemek istiyorum: Hasan Şaş arkadaşımız, Hocamız altı ay ceza aldı ve hayatı birdenbire değişti en zirvedeyken, işte, askere gitti-geldi. Ben şunu öğrenmek istiyorum: Bu dönemde, siz ceza aldığınız dönemde en önemli desteği, psikolojik desteği veya sosyolojik desteği kimden aldınız? Annenizden, babanızdan, ailenizden mi, yakın arkadaşlarınızdan mı, kulüpteki idarecilerden mi aldınız? Çok önemli çünkü bu, çok önemli bir konu bu. Yani, siz birdenbire... Hep yaşadık bunları; sakatlanıyorduk, takıma giremiyorduk, üzülüyorduk, veya kadroya giremiyorduk, en basitinden psikolojik olarak “Niye giremedik?” diye etkileniyorduk, bu bir.

İkincisi, anladığımız kadarıyla, şimdi, çocukluk yaşlarda ilkokula başlaması gerekiyor ama yalnızca bu çocuklara eğitim değil, eğitim verenlerin de eğitimi önemli, anne-babalar, hocalar ve bu işle ilgili herkese de eğitim vermemiz gerekiyor, üst düzey insanların gelip, eğitimcilerin gelip eğitmenlere de eğitim vermesi gerekiyor. Yalnız çocuklara okulda öğretmenlerin vereceği yeterli olmuyor çünkü öğretmenler de bilinçsiz, öğretmenler de bu konuda çok yeterli değil o zamandan bu yana, ders anlatıyorlar, bu.

Bir de Hocama, çok özür dileyerek Hocama da –bitireceğim- Hamza Hocama da... Hamza Hocam kendi suyunu, kendi yemeğini kendi bilerek yediğini söylüyor. Doğru ama kafile olarak gidiyorsunuz. Bu kafileye herkes kendi yemeğini, herkes kendi suyunu, herkes kendi içeceğini getirip de kendini de otokontrol altına alması ne kadar başarılı olabilir, bu nasıl sağlanıyor? Yoksa, tabii

ki, mutlaka aşçılar vardır, bunların getirdiği yemeklerin kontrolü vardır. Bu da bir çapraz bir soru gibi geliyor ama burada herkes kendi otokontrolünü yaparsa o zaman o kafilde kontrol mekanizması yeteri kadar çalışmaz diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Hasan Bey, buyurun.

HASAN ŞAŞ – Tabii, zor bir psikoloji. Size ceza yedikten sonraki sabahı anlatayım: Bir 5-10 çocuk benim evimin önüne birikti, “Dopingci Hasan!” diye bağırdı. (Gülüşmeler) Maalesef. Biz de kovduk tabii onları. Zor bir dönem tabii. Psikolojik destek almadım çünkü dediğim gibi Türkiye’de her şey yeni yeni emeliyor. Yani, bugün bir dopinge mücadele, mentor girmesi kulüplerin içerisine, öyle bir şeyim olmadı. Tabii ailem ve Hakan Ağabey’i hiç unutmam. Hakan Ağabey İstanbul’dan yanıma –Etimesgut’ta askerlik yaptım ben- masörle gelmişti, onu hiç unutmuyorum, gözlerim dolmuştu. Tabii, bu evreleri atlamak için psikolojik desteğe de yüzde 100 ihtiyaç var çünkü o dönem, şimdi saçımın böyle durduğuna bakmayın, bayağı saçım döküldü, ektirdim ben. (Gülüşmeler) O dönem bayağı bir saçım dökülmüştü ve gerçekten psikolojim bozulmuştu.

Teşekkür ederim böyle bir soru sorduğunuz için.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Hasan Bey.

Evet, şimdi, tabii, spordaki sağlık kurullarıyla ilgili bazı şeyler ifade edildi, federasyonlardaki sağlık kurullarının oluşumlarıyla ilgili. Tabii, doğru örnekler de var Başkanım, siz de yaşadınız, Teakwondo’da sizin görev yaptığınız sizin ekibiniz... Ben de 2007-2011 yılları arasında Güreş Federasyonu Başkanı olduğum zaman sağlık kurulunda çalıştığımız Profesör Doktor Murat İmer -kendisi beyin cerrahıdır ve bu iskelet sakatlıklarıyla ilgili- sonra Mehmet Demirhan, Bülent Bayraktar başta olmak üzere çok önemli hocalarımızla, ekibimizle çalıştık ve hakikaten bu hocalarımız yaklaşık, sakatlıkları önlemekle beraber, pek çok sakatlığı önlemekle beraber çok önemli sporcularımızı çok düşük maliyetlerle kendi hastanelerinde ameliyat ederek onları sağlıklarına kavuşturdular ve tekrar müsabakalara katılmalarını sağladılar. Tabii, gerçekten, sporcu sağlığı merkezlerinde hocalarımız, onlarla iletişim kurduğunuz zaman, onlarla diyalog kurduğunuz zaman ellerindeki bütün gücü, çabayı veriyorlar. Siz onlara bilgilerinizi de Federasyon olarak, yetkililer olarak açtığınızda, sporcularınıza eğitim vermelerini istediğinizde de seve seve, koşarak geliyorlar. Çapa’da sporcu sağlığı merkezinde onlarla çalışarak, neticesinde de çok güzel dereceler alarak Federasyon olarak dünya şampiyonu olduk 2009’da -dünya 2’ncisi, Avrupa 2’ncisi- çeşitli madalyalar aldık. Bunlarda bu hocalarımızın sağladığı destekler var. Böyle bir potansiyelimiz var. Söylenmesi gereken şu: Bu kurumsal yapıyı kurmak için bütün federasyonlarımızın gayret etmesi lazım. Spor Bakanlığımızın da bu konuda bir yaptırım getirmesi gerekiyor. Sorun şu... Ben çok uğraştım. Bize söylenen, Spor Genel Müdürlüğünden, şuydu: “Aynı şahsa, devletten bir maaş alan bir şahsa ikinci bir maaş bütçenizden ödeyemezsiniz. Bunları ödeyecek sponsor bulursanız yani o sağlık ekibine sağlayacağınız kaynağı özel sponsozluktan elde edebilirsiniz veriniz.” Biz de şunu söyledik: “Spor Toto olarak zaten veriyorsunuz.” “Yok, o devlet sayılıyor, veremezsiniz.” Hayır, ben bu tartışmayı o zaman Teftiş Kuruluyla da defalarca yaptım. Bize maliyeti, o Teftiş Kurulunun veya hukuki yapının bize bu yolu açmaması, biz federasyonlara bu yolu açmaması nedeniyle bunun bize maliyeti çok ağır. Bunun içerisinde doping ve sporcu sakatlıkları olmak şartıyla... Sporcu ufak bir sakatlık geçirse dahi tedavisine hemen başlanmadığı için, bunlar antrenman salonunda bulunmadıkları için çok büyük bedeller ödüyoruz, sporcunun müsabakalara dönüşü en az iki yıl, bir yıl uzuyor. Bu çok önemli bir ayak. Bunu biz o dönemde kurduğumuz ilişkilerle başarıyla gerçekleştirdik. Hatta küçük bir anı var: Mehmet Hoca... Sporcunun bir tanesinin omuzunda problem vardı, kendisini ona götürdük. Sporcuyla herkes “ameliyat” dedi, Mehmet Hoca sağ olsun, sporcunun omuzuna bir iğne yaparak tedavisine başladı. Altı ay sonra çocuk gençler Avrupa ve dünya şampiyonu oldu. “Biz borcumuzu nasıl ödeyeceğiz?” diye söylediğimizde “Madalyayı getirdiğiniz zaman ödersiniz.” dedi. Çocukla beraber gittik, madalyayı kendisine gösterdik, “Tamam, borcunuzu ödediniz.” dedi. İşte bu güzel bir anı. Sağlık hocalarımız var. Bu konuyu da hatırlatmak istedim.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Bizim de spor hayatımızı bitirdiniz.

BAŞKAN – Ben bitirmedim canım.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Bir cümle bir şey...

BAŞKAN – Metin Bey, buyurun.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Şimdi, 2000’de dünya kupası sonrası biz de tekvandonun dünya kupası için Japonya’daydık. Yollarda Japon çocuklar Hasan Şaş forması giyiyorlardı. Yani o kadar gururlandığımızı hatırladığım başka bir dönem olmadı. Hakikaten Hasan Şaş... Böyle bir de Japoncada kolay kullanılan bir kelime gibi hani, “Hasan Şaş... Hasan Şaş...” diye çok fazla, Türkiye’yi görünce şey yaptılar.

Şunun için söylemek istiyorum: Esasında Hasan Bey 98'de bu dopinge ilgili uğramış olduğu mağduriyetin cevabını Brezilya'ya attığı golle verdi. O çok önemlidir yani sporcunun psikolojisi açısından. Bir birikmişlik vardı yani "Ben kendimi tekrar Türk milletine, Türk kamuoyuna göstermeliyim." arzusu vardı ve gerçekten o golle Türkiye'nin doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine herkes "Hasan Şaş" dedi ve o... Daha sonra arkasından bir turnuva için Madrid'e gittik. Madrid sokaklarında da Hasan Şaş forması... Yani bizim için... Biz bir millî takım olarak gidiyoruz oraya, muazzam gurur duymuştum. Bunu bir kere bir anlatmak istiyorum Hasan'ın psikolojisi ve ondan sonraki süreci doğru değerlendirmemiz açısından. Yani çok önemliydi.

Hocama birkaç şey söylemek istiyorum. Bu, neden ortopedistler oluyor özellikle takım doktorluğu çerçevesinde? Şimdi, dünyada yani özellikle uluslararası nomenklatürde yani takım doktorluğu ve takım sağlık grubunun, heyetinin oluşturulmasında genellikle ortopedistleri ekip şefi yaparlar, ekip başkanı yaparlar. Bu şu nedenledir: Sporcu diyelim ki bir sakatlık geçirdi ya da... Onun performansının durumunu hem ölçmesi hem de ne zaman oyuna katılabileceğini, ne zaman spor yapabileceğini belirtmesi açısından. Takımda sadece ortopedist olmaz. Ortopedist dışında bizim kadın doğumcuya ihtiyaç duyduğumuz zamanlar da olurdu özellikle kadın takımları götürdüğünüz zaman. Mesela müsabaka esnasında hanımefendinin âdet gününe denk gelir, onu ölçersiniz önceden, eğer iyi bir takım doktoruysanız, onun o dönem geciktirilmesi ya da ondan önce yaşatılması konusunda kadın doğumculardan tedbir alırsınız. Bunları kadın takımları olan federasyon başkanları gayet iyi bilirler çünkü sporcu gelir der ki: "Hocam, ben müsabakaya çıkacağım ama benim periyodik dönemim o zamana denk geliyor." Ona göre bir düzenlemeyi önceden alabilirsiniz. Bunu da dopingde şey olmaması için yazarsınız yani önceden tebliğ edersiniz, WADA'ya bildirirsiniz, dersiniz ki: "Biz şöyle bir siklus hapi kullandık. Buna yönelik olarak bunu yaptık." Yani herkes olmalı bu şeyin içerisinde.

Amerika'da mesela 10 yaşında bir çocuk, bir antrenör ya da bir ekip tarafından alınır. Diyelim ki bir atletizm ekibi; bunun antrenörü vardır, mesela diyetisyeni vardır, ortopedisti vardır, spor hekimi vardır, performans analisti, atletik (...) ^(x) beraber antrenman yapacağı kişisi vardır, her türlü ölçümünü yapacağı kişi vardır ve aynı TÜBİTAK gibi giderler, "NSF" diye, "National Science Foundation" diye bir kendi vakıfları var, oraya bir proje olarak sunarlar, buna mesela 40 milyon dolarlık bir proje olarak para alırlar ve bu projenin çerçevesinde bu çocuğa belirli bir zaman sonra, yaşı geldiğinde dünya rekoru kırdırırlar. Yani Amerika böyle bire bir çalışır, atletizmdeki çalışma prensibi budur. 1 kişi içindir, 1 kişi içindir bütün amaçları. Alır adam 100 metreciyi, der ki: "Bu adam -diyelim ki- 2020 olimpiyatlarında dünya rekoru kıracak." Ona göre hazırlarlar, ona göre bir sistem kurarlar ve devam ederler. Biz de özellikle sağlıkta, federasyonların, sağlık kurullarının kurumsallaşması açısından, isteğe bağlı değil yani bir federasyon başkanı gelir, çok ilgilidir, gelen takım doktoru da çok ilgilidir, çok güzel performanslar, çok güzel olaylar yaşanabilir ama o gittiği andan itibaren her şey sil baştan olmamalı, bir kurumsallaşma sağlanmalıdır; bunu yapmamız lazım. Hem de bu tip startları, bu tip yetenekleri keşfeden Spor Bakanlığı içerisinde ve federasyonlar içerisinde ayrı bir ekip oluşturup uzun süreli... Yani "2020 olimpiyatlarında biz kaç tane, kimi dünya şampiyonu yapacağız, kim olimpiyat şampiyonu olacak?" bunları da önceden tespit edip ona göre -özellikle amatör sportlarda- bunu yapmamız lazım. Futbol Federasyonu bunu zaten kendi içerisinde, özellikle Futbol Federasyonunda bölgesel olarak çalışan antrenörlerle bunu yapıyor ama bizim diğer federasyonlarımız da... Bunlar hep isteğe bağlı yani böyle, kişisel, gayretli olan federasyon başkanlarının emeği gibi, güreş bölge okullarında yapılan bazı şeyler gibi -güreşte şeylerimiz vardı- ama... Eğer olimpiyatlarda madalya bekliyor isek hem bu sağlık kurullarını kurumsallaştırmamız lazım hem de yetenek keşfeditip ona yönelik... Mesela neden biz de eğer atletizmde bir sporcu 2020'de olimpiyat şampiyonu yapacaksa TÜBİTAK'tan bunu projelendirip bu çocuğun her türlü masrafını koyacak bir proje hâline getirmeyelim? Neden? Yani sporla ilgili bu şekilde proje veren, proje karşılığında, projeleri ciddiye alıp değerlendirenlere "Evet, bu adam olimpiyat şampiyonu olur. Alın size kardeşim, 2020'ye kadar harcayacağınız 40 milyon dolarlık bir bütçe. Bu çocuğa dünya rekoru kırdırtın, olimpiyat şampiyonu yapın." diyemez miyiz? Yani Amerika'yı yeniden keşfetmeye gerek yok. Sistem budur, bunu da bilgilerinize sunmak istedim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Şimdi de tabii, Sayın Hamza Yerlikaya, siz Federasyon Başkanı olarak bir şeyler ilave etmek istiyor musunuz, yoksa Vücut Geliştirmeye geçeceğim.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Yok.

BAŞKAN – Soru gelirse...

^(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Evet, şimdi de Vücut Geliştirme, Fitness ve Bilek Güreşi Federasyonu Başkanı Niyazi Kurt'u dinleyeceğiz, kendisinin bilgileri var.

Hasan Şaş kardeşimize çok teşekkür ediyoruz, hakikaten... Kendisi Adana'ya geçecekmiş, çok teşekkür ediyoruz, bize geldiler, bilgi verdiler, farkındalık yarattılar. Çok çok teşekkür ediyoruz.

HASAN ŞAŞ – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Siz de her zaman hem Millî Takım'da hem Galatasaray'da büyük başarılarla imza attınız. Antrenörlük hayatınızda da Fatih Hocayla çalıştınız. Size gelecekteki antrenörlük hayatınızda...

HASAN ŞAŞ – Hocayla çalışmak için doping almak lazım!

BAŞKAN - Doping yapma sen şimdi!

Evet, geldiğiniz için çok teşekkür ediyoruz. Size, tekrar katılımınızdan dolayı teşekkür ediyoruz, arkadaşlarımız olarak teşekkür ediyoruz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Doping Mücadele Komisyonu olarak teşekkür ediyoruz.

HASAN ŞAŞ – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Bizlere değerli bilgiler verdiniz, farkındalık yarattınız, çok teşekkür ediyoruz.

Evet, Sayın Başkan, buyurun. Sizi de...

Şimdi, tabii, size geçmeden önce, biliyorsunuz, son günlerde özellikle vücut geliştirme salonlarından, özel salonlardan kaynaklanan, oradaki ilaçlardan kaynaklanan ve sporcuların ölümüyle neticelenen birkaç sorundan dolayı sizin federasyonunuz da önemli bilgilere sahip. Bu konuda sizin dopingle ilgili olarak nasıl bir mücadele sergilediğinizi dinlemek istiyoruz.

Buyurun.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim, Sayın Genel Müdürüm, Sayın federasyon başkanlarım; bizim, federasyon olarak bugün Doping Mücadele Komisyonuna vermek üzere hazırladığımız bir formumuz vardı ama formun içinde geçen konuların çoğu Sayın Genel Müdürüm tarafından, Hamza Başkanımız tarafından anlatıldı. Anlatılmayan veya üzerinde şey olmayan bazı konular üzerinde ben de federasyon olarak görüşlerimi şöyle belirtmek isterim: Öncelikle, "Spor salonlarında ilaç satışı yapılıyor." vesaire konularında basında çıkan birtakım haberler var ama bu çıkan haberlerle ilgili olarak birilerinin bunu sattığı, temin ettiği veya sporculara kullandırıldığına yönelik elimizde resmî bir dayanak veya şikâyet olmadığı için bizim bu tür bir yaptırım uyguladığımız şu ana kadar mevcut kişi, kurum veya kuruluş bulunmamakta. Yaptığımız araştırmalarda, salonlarda daha önce eski yıllarda spor yapanların veya internet aracılığıyla yurt dışından birtakım kişiler tarafından getirilen ilaçların yine kulaktan dolma veya internet aracılığıyla birbirleriyle paylaşarak... En önemli ayağı bugün burada konuşulmadı. Eczanelerden, ülkemiz eczanelerinden çok kolayca temin edebileceğimiz birtakım ürünler var. Yani, o ürünleri sporcular veya kişiler birbirlerine tavsiye ederek bu ürünlerin teminiyle, kullanımıyla kas, güç veya kuvvet artırımı yapmak amacıyla doping kullanmaya yöneliyorlar. Aslında, Genel Müdürümüzün de söylediği gibi, son yıllarda yapılan testler sonucu görülen bir doping patlaması varmış gibi bir izlenim var ama bu kesinlikle bizim federasyonumuzun yaptığı araştırmalarda da böyle değil. Yapılan test sayılarında fazlalık oluşması hasebiyle yakalanan sporcu sayılarında da bu oranda bir artış söz konusu. O yüzden, ülkemizde şu an doping çok kullanılıyor, sporcularımızın tamamı bu yola başvuruyormuş gibi basında da, vesairede de çıkan birtakım yanlış anlaşılmalara var.

Bunların ticaretinin spor salonlarında yapıldığına yönelik bir şey var, onu da demin söyledim. Salonlarda bunun satışının yapıldığı veya salonlarda çalışan resmî antrenörlerin veya anlaşmalı, sözleşmeli antrenörlerin bunu sattığına dair resmî bir dayanağımız bulunmamakta. Federasyonumuz faaliyetlerine katılan ve bize bağlı kulüp statüsünde olan kulüplerimizi çok rahat denetlememize rağmen, yasal prosedürünü tamamlamamış... Örneğin, İstanbul'daki araştırmalarımızda, 4 bine yakın salonunun varlığından bahsediyoruz, bu salonlarda antrenörlerinin olmadığı, ruhsatlarının olmadığı vesaireler tespit edilmiş durumda. Genel Müdürlüğümüzün de geçen hafta konuya ciddi bir teması oldu. Tüm il spor müdürlüklerine önce Genel Müdürlüğümüz, sonra da biz il temsilcilerimiz aracılığıyla illerdeki ruhsatsız salonların denetlenmesi, içinde... Mesela -ruhsat almanız için demin konusu da geçmişti- bir salonun ruhsat alması, işletilebilir hâle gelmesi için en az 2'nci kademe antrenörlük belgesine sahip olan bir antrenöre ihtiyacı var. Çoğunda bunların da olmadığı görülüyor. Bunların da tespit edilmesine, eksiklerin bir an evvel giderilerek sporun ve sporcuların yetiştirilmesinde federasyonumuzdan bu konuda ciddi eğitimler almış deneyimli antrenörlerimizin görev almasını amaçlıyoruz.

Vücut geliştirmek isteyenlerin kısa sürede doping maddeleri kullanarak kaslı bir vücuda sahip olacaklarına dair yanlış bir kanaat mevcut. Doğru olanı ise, bilimsel düzenli antrenman, vücut geliştirmeye uygun dengeli ve yeterli beslenme, bilinçli yapılan diyet

aslında. Yani, ben affınıza sığınarak, yirmi beş yıl bilek güreşi sporuyla uğraştım, 3 defa dünya, 4 defa Avrupa şampiyonu oldum, aynı zamanda beden eğitimi öğretmeni olarak da çalışıyorum. Yani, öğrencilerim “Öğretmenim İnternet sitesinde o yanınızdaki insanların vücutları ne biçim öyle, iğneyle yapıyorlar.” dediklerinde, inanın açıklamakta tabii ki çok zorlanıyorum ama ülkemizde oluşan bu yanlış algının da değişmesini umuyorum. Mutlaka doping ilaçlarının da etkisi vardır ama bir vücut geliştirme sporcusunun ciddi kas birikintisinin ve yığınağının öyle gözükmemesinin esas nedeni, çok uzun yıllara dayanan, en az on seneye yakın bir geçmişi olması lazım. Bunun yanında, çok ciddi protein ve ona yakın beslenme seçeneklerini kullanması lazım. Bunun yanında da çok sağlıklı beslenmesi lazım spora uygun olarak, yani diyet yapması lazım. Kesinlikle vücut geliştirme sporcusuna şeker tüketemezsiniz, yağ tüketemezsiniz, karbonhidratını dengeli, ölçülü, gram gram alır. Bunların sonucunda vücutlarında yağ azalmasıyla beraber oluşan böyle bir kas yığınağı var ama bunların oluşumunda doping kullananlar da vardır, olmayanlar da vardır, kesinlikle bunu iddia etmiyoruz ama bütün temeli de bu değildir aslında.

Geçtiğimiz günlerde yine basında işte “100 cumhuriyet altını kazanmak için hayatını riske atan... İlaç kullandı, doping yaptı...”

BAŞKAN - Şahin İrencin için.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Şahin İrencin’in doping yaptığı ve öldüğü şeklinde...

BAŞKAN – “Dinamit”, sizin deyiminizle “dinamit patlattı” veya işte...

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Evet. Medyaya yansıyan... Şöyle, şuradan toparlayayım... Yerini kaçırdık şimdi. Yerinden anlatmayalım, bilerek anlatalım.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Önemli değil ya, niçin öldü, dopingden mi öldü?

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Yok, hayır.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Onu söyle.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Yok, hayır. Şahin İrencin isimli sporcu kardeşimiz 2012 Türkiye Şampiyonasında Nisan ayında doping kullandığı için -gerçekten doping- kas ve güç artırımı gerektiren ilaçlar kullandığı için -raporları var- kendisini yakaladık ve sporun iki yıl süreyle dışına ittik.

BAŞKAN – Evet, belgesini koymuşsunuz, Olimpiyat Komitesi’nden gelen yazı...

VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – 2014 yılının nisan ayına kadar yarışması, federasyon faaliyetlerinde bulunması yasak olan bir sporcuydu. Yani, Avrupa Şampiyonu olması veya takıma girmesi, yarışması mevzu bahis olan bir kardeşimiz değildi. Ama, ne maksatla... Tabii açıklamasını bilemediğimiz için... Ama o gün cenaze törenine katıldığımda, yurt dışında gayriresmî olan ve doping kontrolü olmayan uluslararası bir yarışmaya hazırlık yaptığı, cezalı olduğu, bunun için de federasyonun bir kez daha ceza vereceğini bildiği, “Başkana nasıl izah etsem de bu konuda izin alsam, gitsem?” gibi böyle endişelerinin olduğundan bahsettiğini söyledi arkadaşları. Bu arkadaşımızın kullandığı madde, “DNP” adı verilen, tarım alanında, boya sanayinde yapııştırma alanında kullanılan ve dinamit sisteminde de ateşleme destekleyicisi olarak kullanılan bir madde. Bakıldığında, ne kas gelişimine, ne kuvvet artırımına ne de benzeri bir etkiye sahip değil. Genel etkisinin vücutta bir yağ yakımına, içindeki o yanıcı “effect” etkisiyle vücuttaki dolaşım ve kalp atım sistemini hızlandırarak vücutta çok ciddi bir yağ yakımına gittiği tespit edilmiş sporcular tarafından veya insanlar tarafından. Bu kardeşimiz de bunu -o gün söylendiği, ailesinin de itiraf ettiği kadarıyla- 8 tane civarında almış ve kalbi 160’tan aşağıya düşürememişler bir türlü. Nabızı düştüğü bir sırada da rahatlamış, çıkmak istemiş ama birkaç saat sonra bir kez daha bir “effect” etkisi olmuş, kardeşimiz vefat etmiş. Ama, ilacın içeriğine baktığımızda ilaç dünya WADA listesinde bile yer almayan bir ilaç, yani doping maddesi olarak gözükmeyen bir ilaç. Aynı zamanda, bu ilacı kullananlara baktığımızda, Şahin İrencin’in bizim camiamızın bir sporcusu olmasına rağmen, İngiltere’de sadece obezite nedeniyle 62 hasta bu ilacı kullanması -hasta demeyelim de malum kişi- nedeniyle yaşamını yitirmiş. Bu kardeşimizin hayatını sonlandırmasına neden olan bu ilacı kullanmasında, kendi hırsı, bilinçsizliği ve amacının ne olduğunu kestiremediğimiz bir beklentisi olduğu gözükmemekte.

Federasyon olarak yıl içerisinde 2’nci ve 3’üncü kademe antrenör kurslarımıza başlayan her kursiyerimize kurs öncesinde alması gereken 3 tane rutin seminerimiz var. Bu seminerlerin içinde ana başlığımız “Doping kullanımı” Bunun haricinde, Federasyonumuzun resmî İnternet sitesinde, ilaç kullanımının zararları ve önlenmesine ilişkin yayınlarımız olmakla beraber, tüm

Türkiye şampiyonaları öncesinde Millî Olimpiyat Komitesi'nden gelen yetkililerle görüşerek sporcu, antrenör ve idarecilerimize dopingin zararları ve etkileri hususunda bilgilendirme toplantıları yapıyoruz.

Konunun esas içeriğine geldiğimizde, yani bunları yaparak nereye kadar önlüyoruz? Yani esasında önleyebiliyor muyuz? Şimdi, benim gerçekte Federasyon Başkanı olarak endişe duyduğum ve gazetelerde sık sık ismimizin kötü anılmasını engellemeye çalıştığım ve camianın içinde bu sporu yapanların ilaç kullanmasını engellemekteki ilk adımım -önümüzdeki günlerde toplantısını yapacağız, sayın vekilimiz de o konuya değinmişti- kulüplere, kulüplerin antrenörlerine yönelik bir yaptırım ve uygulama yöntemi geliştiriyoruz, talimatımızı değiştiriyoruz. Bundan sonra Federasyonumuzun bünyesindeki vücut geliştirme yarışmalarında, ferdi yarışmaları azaltıp kulüp yarışmalarına yönelerek kulübü, antrenörü ve federasyonu birlikte üç ayakta toplayarak, doping kullanımına meyilli, istekli veya kullanan sporcuyla daha Türkiye şampiyonasına getirmeden kulübün ve antrenörünün kontrolünde elimine etmek istiyoruz. Yani, o insanlar daha kulüpten bile yarışmayıp, lisans çıkaramayacak hâle gelmeleri lazım ki Türkiye şampiyonasına gelesinler. Eğer siz onlara şans verirsiniz -yine Genel Müdürüm başta söyledi- "Nasıl olsa yakalanmam, bir şansımı deneyeyim; ya, beni testten çekmezlerse ya bana çıkmazsa; ya işte, atım zamanını iyi ayarlamışsam, çıkmayabilirse" gibi gerekçelerle mutlaka Türkiye şampiyonasına gelebiliyorlar, bu cesareti gösteriyorlar. Emeklerinin boşa gitmemesi veya işte o kadar hazırlığı oldu, o kadar çalıştım bir gideyim, şansımı deneyeyim hırsı mutlaka oluyor. Biz sporcunun bu hırsına yenik düşerek hata yapmasını, ülkemizi, Federasyonumuzu, Genel Müdürlüğümüzü zorda bırakması yerine ta başında kulüpte, kulübün antrenörüyle beraber, onun kontrolüyle beraber, emin olmadıkları sporculara kafile listelerine almayarak, Türkiye şampiyonalarına getirmeyerek, getirirlerse kendilerine uygulayacağımız yaptırımlarla beraber bir yere getirmeye çalışıyoruz, ana hedefimiz bu. Ama son noktaya getirir miyiz, bunu bitirebilir miyiz? Bu konuda, tabii teknolojiyle beraber -demin Hamza Başkanımız da söyledi- bir şeyler geliştirilip birileri onu keşfedip kullanana kadar bir diğeri onu yasaklıyor. Yani belki önüne geçemeyiz ama geleceğimizi, gençlerimizi bu konudan uzaklaştırmak için, sporda doping kullanımını azaltmak için elimizden gelenleri yapmamız gerektiğine inanıyorum. Bunun da kulüpler ve antrenörlerden başlayacağı kanaatindeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Başkan.

Sayın Şahin buyurun.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Şimdi, vefat eden sporcumuzu ölüme götüren süreçte gayriresmî bir müsabaka ihtimalinden bahsettiniz, bunu ilk kez duyduk.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT - Hazırlığı, evet.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Önemli bir şey olduğunu da düşünüyorum. Acaba diğer spor dallarında, diğer branşlarda da yaygın bir husus mudur?

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT - Değil.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Kontrol olmayan bir mekanizma, yani bununla mücadele için alınması gereken tedbirler yaygınlığı oranında üzerinde durulması gerekiyor. Belki diğer Federasyonu Başkan arkadaşlarımız da bu konuda bir şey söyleyebilirler veya siz spor camiasını, dünyasını tanıdığınız için çok yaygın bir şey midir acaba?

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT - Yok. Yani bu güreşte veya işte atıyorum, karatede, tekvandoda çift dünya federasyonu, çift Avrupa federasyonu olan organizasyonlar da mümkün. Vücut geliştirmede böyle bir şey var. 4 tane dünya federasyonu olarak yarışma düzenleyen, vesaire yapanlar var. Bizim resmî katıldığımız organizasyon IAAF dediğimiz organizasyon resmî yarışmaları, doping kontrolleri rutin olarak yapılan, diğerlerinde doping kullanımı vesairesi tamamen serbest herkes istediği gibi katılabilir. Yani doping sınırlaması, kontrolü diye bir şey yok isteyen istediği kadar alır, yarışır. IAAF'de ve bizim uygulamamız şöyle: Bu yarışmalara katılanları normal Türkiye şampiyonalarımızda yarıştırmadığımızda gibi IAAF yapılan yarışmalara zaten götürüyoruz. Kişi oraya gittiği anda bile zaten cezalı duruma düşüyor, gidemezler. Giderlerse o tercihi orada kullanır artık.

BAŞKAN – Sayın Aksünger buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkanım, verdiğiniz bilgilerden dolayı ben de teşekkür ediyorum. Siz eski bir sporcusunuz, zaten sonuçta bu işi bilen bir insansınız ama şöyle bir şey söyleyeceğim size: Zaten bir şikâyet gerektirdiğini düşünmüyorum böyle bir konular olduğu zaman. Herhâlde tahmin ediyorum ama... Birincisi şu: Bu denetimler sizin sorumluluğunuzda mı? Bunu bir not alın, yoksa bu Bakanlık veya Spor Genel Müdürlüğünün denetiminde mi? Şunu belirteceğim, biraz önce sayın

vekilimle DNP konusuna baktığımızda 1930'lerden beri zaten Amerika'da, İngiltere'de yasaklanmış. Yani bu ilacın herhangi bir yerde kullanımı bile yasak ama...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) - İlaç bile değil.

BAŞKAN – Kimyasal bir madde olarak geçiyor.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Evet ilaç bile değil yani bir madde olarak, kimyasal bir madde olarak geçiyor.

BAŞKAN - Evet, aynen.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şimdi, Türkiye'de bir iddialar var, ortada var. Yani ben sonuçta spor salonları konusunu bilmem ama daha öncesinden bu olaylar geldiğinde önerileri vermeden çok önce –ben eski bir sporcuyum, ben de kulüp başkanlığı da yaptım Göztepe'de bir vesileyle- burada gördüğüm konuları araştırırken, birileri tarafından bizlere dediler ki: “Şu eski sporcu DNP'yi yapıyor, şu steroid getiriyor, şu buna veriyor, bu bundan alıyor şuna götürüyor.” Liste de elimde duruyor, isim vermeyeceğim de liste elimde yani burada. Yani ben dışarıdan bir insanım, siz içinden bir insansınız. Şimdi, bunlar bile size mutlaka öyle veya böyle geliyordu yani. Biz bir vesileyle, birileriyle konuyu konuşurken, sıkıntılı arkadaşlarımız bize bunu şikâyet geldiğinde biz bunları, bu isimleri alabiliyorsak size de geliyordu diye düşünüyorum. Çapraz yaparsınız, size de vereyim isterseniz yani sizin de bildiğiniz insanlar olma ihtimali yüzde 100 bence...

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FİTNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT - Tabii, tabii kesinlikle.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Böyle bir şey varken ortada, bunu engellemek ilgili olarak bir kere kanuni bir görev olarak zaten bunu bir yerlere mutlaka bildirilmesi gerekir bence. Bu Bakanlık düzeyinde başlar bir vesileyle, yani daha doğrusu sizde aşağıda başlar ama Bakanlık düzeyinde de bütün girişimlerin yapılması gerekir. Sizce burada bunlar varken size bu bilgiler ulaştırıldı da siz mi bir şey yapamıyorsunuz? Birincisi.

İkincisi: Bu konuları bilmiyor musunuz? Bu önemli bir şey, onu baştan beri sorduğum konulardan biri bu. Bunlar varken, bu tür konular varken bu salonların kapatılmasıyla ilgili olarak yapılması gereken prosedürler nelerdir? Onları sizden rica edeceğim, çünkü ben yine ifade edeyim size. Bir vesileyle bu işte öyle adamlardan bahsettiler ki... Bunun bir ekonomisi olduğundan bahsediliyor. Tabii, bu ekonomiyle birlikte bir pazarın, pazar belirleyicilerinin, arz talep dengesini elinde tutanların, bunların hepsinin listelerini yazıp çiziyorlar. Sizden ricam bunlarla ilgili bir açıklama yaparsanız seviniriz.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FİTNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT - Sayın Vekilim, inanın demin de konuşmamda söylediğim gibi, yetkili kurum olarak Federasyona yansıyan her türlü resmî evrakı uygulamaya sokmak ve sorumlularını, sizin de söylediğiniz gibi yetkili organlara sevk ederek ceza almalarını veya gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamakla mükellefiz ama inan ki resmî olarak düğmeye basacağımız ve Federasyonumuza aksetmiş bu konuyla ilgili hiçbir şikâyet yok ama sizin de söylediğiniz gibi, kişiler veya insanlar, şahıslar hakkında, o öyle yapıyor, bu böyle yapıyor gibi yani camiia içerisinde birtakım birileriyle ilgili bir şeyler konuşuluyor ama kişiler hakkında bizim, yani birinin bir şey demesi veya iddia etmesiyle ilgili yani neresinde tutarak bir işlem yapmamız gerekiyor, o konudan inan bilgi sahibi...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Denetim kimde?

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FİTNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT - Salon denetimleri Genel Müdürlükte.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Tamam. Yani şu çok özür diliyorum araya giriyorum ama gerekli olduğunu düşündüğüm için.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aksünger, tabii.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Yani, buna bence böyle bir şeye ihtiyaç yok. Yani birinin size birilerini şikâyet etme ihtiyacı... Siz şikâyet edin, yani siz nereye? Bakanlığı bir vesileyle şikâyet edin, denetim sizde değilse.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Şikâyet etsin canım.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FİTNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT - Denetim yoksa.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Denetim yapan yer. Ben diyorum ki: Bakın, ben sadece ve sadece bu işi dışarıdan bir vesileyle bazı insanların milletvekili olarak bize gelip “Ya böyle bir sorun var, bununla ilgili olarak mutlaka bir araştırma yapılması lazım.” dediği için çok küçük çaplı -aslında bizim bildiğimiz bir şey de değil- bunlar küçük çaplı çoğu eski sporcu. Bakın, içinden ve

dışarıdan da bazı organize ekipler de olduğu söyleniyor bazı konularla ilgili çok ciddi bir konu bu zaten yani. Ve bunun yapıldığına dair, bizatihi yapıldığına dair de insanlar gelip anlattılar yani. Kim yapıyor? “O yapıyor, ben şundan aldım.” diyen var. Ben yüzlerce adamla... Konuşulmuş adam listeleri getirdiler bana, defterlerde yazdılar. Sadece basit olanları şuraya yazdım, bir örneği de bende var bunların, liste de var bende komple. Şimdi, bu ortadayken, böyle bir şey varken kim, niye bunu engellemek için bir adım atmaz, bunu merak ediyorum birincisi yani.

TÜRKİYE VÜCUT GELİŞTİRME, FITNESS VE BİLEK GÜREŞİ FEDERASYONU BAŞKANI NİYAZİ KURT – Yani işte, Sayın Vekilim, bir daha söyleyeyim: İnanın size o bilgi verenler, keşke birileri de bize getirse, verselerdi, inanın, bütün samimiyetimle söylüyorum. Hani, diyacaksınız ki siz niye gidip yapmıyorsunuz? İnanın, sorduğumuzda da bu sefer, o diyor ki: “Ben o işe girmem, ben bilmiyorum.” vesaire yani. Size nasıl söylediler, onu ben bilmiyorum. Biz bir uygulamaya veya birilerinden bir duyumlar almaya kalktığımızda resmî idarecisi olduğumuzdan mı veya kurumdan ceza alacağını düşündüğünden mi, korkusundan mı yani biz bu verilere somut ulaşamadık bir türlü.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şimdi, çok özür dileyerek bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) –Yani biraz önce anlattın hani, ben diyorum ki: Bizde bilgiler mevcut. Komisyona bütün bilgileri verecek kadar bilgi var bizde yani. Lütfen, bununla ilgili biz Komisyon olarak da bir şey yapalım. Sayın Başkana gelse bunlar, ne yaparsınız ilk önce?

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA - Yani ihbar gibi gelirse hemen...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şimdi, ben diyorum ki: Bakın, bu bilgilerin çoğu var, isimler var, adamlar var yani iddia var ortada sonuçta. Adam bizatihi diyor ki: “Gelin, sizi götürüyüm, sporcu gibi kayıt yapmaya götürüyüm sizi.” diyen adam var. Bakın, salona diyor ki: “Sizi tanımazlar. Şapkanızı takın, gelin, sizi götürüldüm kayıt yapmaya oraya, daha sonrasında ikinci gün gelin. Bakın, siz ikinci gün geldiğinizde ilaç aldıracağım.” Yani böyle diyen adam var yani ortada, vahim konu bu zaten.

BAŞKAN – Şimdi, Erdal Bey, bu konuda bu listeyi bizim... Şimdi, yetki Spor Genel Müdürlüğünde olarak söyleniyor. Sayın Genel Müdür Yardımcımız orada. Kendisine bu konuda listeyi verelim, gerekli işlemlere başlasınlar.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Tabii veririm, detayını da verin, arkadaşlarımızdan veririm size.

BAŞKAN – Tabii, detayını da verelim.

Buyurun Hamza Bey.

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI HAMZA YERLİKAYA – Şimdi, tabii, bu konuda duyarlı olmanızdan dolayı teşekkür ediyorum. Ancak, şikâyet derken, şimdi, spor camiasında şöyle bir hassasiyet de var, ince nokta: Spor camialarının hemen hemen tamamında, sporcularda -ister istemez bunu sporun içinde olanları bilirler- birbirlerine karşı biraz husumet, çekememe, biraz öne geçme, işte “Ben daha iyi olayım, ben daha iyi gözükeyim, toplum içinde ben biraz daha popüler olayım.” tutkusu sporda vardır, bakın, bütün branşların tamamında vardır. Şimdi, gelen istihbaratı ya da ihbarı iyi değerlendirmek lazım. Çünkü herkes birbirini vara da, yoğa da ihbar edebiliyor, bunları da iyi ayırmak lazım. Bize de geliyor mesela dopinge alakalı ihbarlar sıkça. Şimdi, bazılarını biz ayıkliyoruz ama gerçekten ciddi manada akıl, mantık ve ekibin inandığı bir şeyse hemen anında gereğini yapıyoruz.

BAŞKAN – Evet, Tamer Bey, siz bu konuda...

Buyurun.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, özel spor salonları yönetmeliği var. Özel spor salonuna giriyor bu vücut salonları, bunların ruhsatlarını il müdürlükleri veriyor.

BAŞKAN – Gençlik ve spor il müdürlükleri veriyor.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR– Evet.

Bunların da kriterleri var. Birinci kriter, işte, diploması olacak, yangın merdiveni olacak, itfaiyeden rapor alacak, sağlık müdürlüğünden raporu olacak, çok ağır şartları var. Bir de, Gençlik ve Spor ruhsat vermeden evvel belediyeden ruhsat alacak. Birçok belediyeden de ruhsat alamıyorlar, çok zor, oraya da oldukça yüklü bir para yatırıyorlar.

Diğer bir husus da, eğer belli semtte imar durumu yok ise belediye ruhsat veremiyor, imar, ki İstanbul’da imar problemi var. Şimdi, bunların birçoğu bile bile salonu açıyorlar, “Sonradan alırım.” düşüncesi hasıl oluyor. Bunlar denetleniyor veya ihbar geliyor, binlerce var İstanbul’da, bin küsur tane ruhsatlı var. Niyazi Bey’in, Başkan’ın dediği, 4 bin civarında “fitness” salonu var, vücut geliştirme aynı şey aşağı yukarı. Şu anda biz resmî yazı yazdık. Gidip hepsi teftiş ediliyor, alayı da kapatılıyor.

BAŞKAN – Valiliklere yazı yazdınız, evet, iki hafta önce bir yazı yazmışsınız.

TÜRKİYE HALTER FEDERASYONU BAŞKANI TAMER TAŞPINAR – Evet, neden? Çünkü bir eksiği muhakkak bulunuyor fakat mesele burada değil, ruhsat konusu değil konu, bugünkü bizim şeyimiz. Satılabilir, problem olmayan ürünler var “one a day” gibi, günlük performansı artırıcı bir sürü ilaçlar var. Gidin fitness salonlarına, dev şeylerde üzerinde Herkül resimleri, hiçbirisi zararlı değil. Fakat dozunu artırırsan zararlı olabiliyor ama bu arada o resmî sattıkları ilacı yanında, gizli olarak el altından satanları biz de duyuyoruz fakat hiçbir şikâyet bu konuda yok. Şikâyet olmayınca nasıl yakalayacaksınız? Biz şunu yaptık: Şimdi, bir federasyon başkanı seçimle geliyor, diyoruz ki federasyon başkanlarına: Siz, duyularınız varsa tespit edin, bize bildirin, gereğini yapalım. Biz ruhsat için gerekli şeyleri yapıyoruz. Bir de bu salon ruhsatı verilirken hangi federasyonla ilgili ruhsat verilecekse onun o ildeki il temsilcisi vardır, 81 ilde tüm federasyonların temsilcisi vardır. Bu heyete o temsilci de otomatikman yazılıyor. Çünkü o camiayı tanıyan, bilen, bir eksiklik, aksaklık olursa bize ilk bilgi aktarabilecek kişidir o, bu büyük de bir avantaj sağlıyor bize. Fakat bu denetimler sürüyor, gidiyor, ancak, doping ile ilgili hiçbir ihbar gelmiyor. Yani size gelip anlatabiliyorlar ama “Başkandan kesin ceza alacaktır.” diye kimse şikâyetle bulunmuyor, yok böyle bir şikâyet. Aynen, dopingli yakalanan sporcunun antrenörünü sorumlu tutuyorsunuz, sporcu diyor ki... Yani durup dururken de adama “Al, senin sporcun şey çıktı, astım seni.” diyemiyorsun ki. Sporcu: “Hocam bana vermedi, ben kendim aldım.” diyor. Buna ne yapacağız şimdi? Aynen burada da böyle. Size gelen şikâyetler eğer Vücut Geliştirme Federasyonuna gelmiş olsa, yazılı bir şey olsa, bununla ilgili çalışma yapılır ama hiçbir şikâyet yok. Ortada problem var mı? Var, problem var.

Vücut geliştirme işi çok zor. Çünkü o adaleyi, şöyle söyleyelim, on yıl çalışarak kaslı, Herkül gibi, televizyonlarda, o resimlerde gördüğümüz vücudu yapmak için on yıl uğraşacaksa, bazı birtakım maddeleri alarak iki senede yapıyor o vücudu.

Bir de bu alınan, zehir olarak, tarım ilacı olarak o ölen sporcunun aldığı şey, niçin aldı bunu? Herkül gibi vücudu vardı fakat et yığını. Güzel gözükmesi için ne yapması lazımdı? Yağları eritmesi, yakması lazım, böyle lime lime gözüksün vücudu. İşte onun için onu aldı, o da zehir, belli bir şeyden aldıktan sonra zehir etkisi yapıyor. Bile bile kendini ölüme attı, yani tarım ilacını aldı.

Buyurun.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Şimdi, sunum yapan değerli katılımcılar, Komisyondaki görüşmeler, sorular ve değerlendirmeleri de dikkate alarak önerilerini içeren bir raporu en geç on beş gün içerisinde bize bildirirseniz sorular çerçevesinde... Çünkü bazı talepler özellikle halterden istendi, şeyden istendi, Komisyona sunmalarını rica ediyorum.

Bugünkü görüşmelerimizi tamamlıyoruz. Katılımda bulunan, katkıda bulunan değerli federasyon başkanlarımıza teşekkür ediyoruz. Bu konunun çok önemle üzerine gideceklerine inanıyoruz.

Toplantımızı yarın saat on birde yeniden toplanmak üzere kapatıyorum. Herkese teşekkür ediyorum katılımlarından ötürü.

Kapanma Saati: 13.57